

ACTIVITAT NORMATIVA,
JURISPRUDENCIAL
I CONSULTIVA

1. INSTITUCIONS DE L'ESTAT

1.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA ESTATAL

A cura de Francesc de Carreras

Llei orgànica 1/1995, de 13 de març, de l'Estatut d'Autonomia de Ceuta i Llei orgànica 2/1995, de 13 de març, de l'Estatut d'Autonomia de Melilla (BOE núm. 62, de 13 de març).

L'article 144 *b* de la Constitució Espanyola de 1978 estableix que les Corts Generals, mitjançant llei orgànica, podran autoritzar o acordar, si escau, un estatut d'autonomia en territoris que no estiguin integrats en l'organització provincial.

Així, doncs, Ceuta i Melilla no s'han constituït en comunitats autònomes, sinó que se les ha dotat d'uns estatuts d'autonomia. El règim que contenen aquests estatuts implica el manteniment en els territoris corresponents de l'existència dels municipis —entitats locals— i dels seus òrgans respectius, amb totes les potestats i prerrogatives pròpies d'aquests, però al mateix temps se'ls ha atribuït una organització, unes noves competències i uns mecanismes de finançament previstos per a les comunitats autònomes.

És a dir, es preserva el règim local íntegre en les dues ciutats i se'ls dóna elements d'autonomia amb els quals podran adoptar l'especificitat d'ambdós territoris al sistema autonòmic desenvolupat a partir del text constitucional.

Dit això, ens limitarem en aquest comentari a fer un resum dels dos estatuts, que tenen un articulat idèntic, tant de fons com de forma. Es componen de quaranta-un articles compresos en sis títols, sis disposicions addicionals, quatre

disposicions transitòries i una disposició final única.

Els preàmbuls d'aquests estatuts en justifiquen l'aprovació per al seu «*régimen de autogobierno, gozando de autonomía para la gestión de sus intereses, integrándose y completando el sistema autonómico que se ha desarrollado a partir de la Constitución Española*».

En el títol preliminar s'estableixen, d'una banda, la delimitació del territori i els símbols polítics de les ciutats (la bandera, l'escut i l'himne), així com la condició de naturals de Ceuta i de Melilla; d'altra banda, els drets i deures fonamentals d'aquests ciutadans, així com els objectius bàsics de les seves constitucions, que tenen, com a denominador comú, l'augment de la qualitat de vida.

En el títol I es regula l'organització institucional d'ambdues ciutats. En primer lloc, l'Assemblea, que és l'òrgan representatiu de la ciutat, estarà integrada per membres que tindran també la condició de regidors. També es regula qui podrà ser elector i elegible, així com la circumscripció electoral. Quant a l'Assemblea pròpiament dita, s'estableix el període de sessions ordinàries i extraordinàries, així com la deliberació i presa d'acords i altres regles de funcionament, les seves funcions i l'atribució de la iniciativa legislativa.

En segon lloc, s'estableix la figura del president, que és l'òrgan institucional que presideix l'Assemblea i el Consell de Govern.

En tercer lloc, es regula el Consell de Govern, que és l'òrgan col·legiat que deté les funcions executives i administratives de la ciutat i està integrat pel president i dos consellers.

El títol II regula les competències de la ciutat, i estableix en aquest apartat les matèries en les quals les ciutats exerciran competències sobre l'organització i el funcionament de les seves institucions d'autogovern, les matèries en les quals exercirà les facultats d'administració, inspecció i sanció i, en els termes que estableixi la legislació general de l'Estat, l'exercici de la potestat normativa reglamentària. També regula les matèries que assumeixen competències d'execució de la legislació estatal i altres competències que s'han inclòs de manera específica, com és l'ensenyament.

Aquest ampli ventall de competències posa de manifest l'abast dels estatuts d'autonomia de Ceuta i Melilla, que no són sempre competències municipals, sinó també de les comunitats autònomes que van acordar, mitjançant l'article 143 de la Constitució, seguir la llista que l'article 148.1 els atribuïa en la seva etapa inicial estatutària.

El títol III regula el règim jurídic pel que fa al procediment administratiu, contractes, concessions, expropiacions i la funció pública, que es regiran per la legislació de l'Estat sobre règim local en totes aquestes matèries. A causa de la doble naturalesa que pot deduir-se del contingut d'aquests estatuts, local i autonòmic, sembla necessària l'existència d'aquest títol.

El títol IV tracta de la cooperació amb l'Administració de l'Estat, que permet constituir de comú acord entre ambdues administracions òrgans encarregats d'elaborar plans i programes conjunts. La disposició addicional cinquena de tots dos estatuts preveu que les dues ciutats estableixin entre elles relacions especials de col·laboració. De la mateixa manera, es preveu la cooperació amb la Comunitat Autònoma d'Andalusia per raons de proximitat geogràfica i pels vincles administratius que tradicionalment han existit entre aquesta i les dues ciutats.

El títol V regula exclusivament el règim econòmic i financer, amb subjecció al principi de coordinació amb l'Administració estatal i gaudint d'autonomia financera. També s'estableix la integració del patrimoni de la ciutat, així com dels recursos dels quals disposa, les operacions de crèdit en totes les seves modalitats, i la gestió, liquidació, recaptació, imposició i revisió dels seus tributs. Cal destacar també que la intenció dels estatuts és dotar les dues ciutats d'un sistema de finançament mixt, local i autonòmic, que incideixi sobre les peculiaritats economicofiscals vigents en l'actualitat.

L'últim títol, el VI, es compon d'un únic article i regula la reforma de l'Estatut, on es preveu que la iniciativa de la reforma pot correspondre tant a les assemblees de les ciutats com a les Corts Generals o al Govern de la Nació. Com en els darrers estatuts d'autonomia, la proposta de reforma requerirà, en tot cas, l'aprovació de les Corts Generals mitjançant llei orgànica.

Silvia Grau Beltran

Llei 3/1995, de 23 de març, de vies ramaderes (BOE núm. 71, de 24 de març).

La Llei que ens ocupa regula el règim jurídic de les vies ramaderes, entenent

com a tals les rutes o itineraris per on circula o ha estat circulant el trànsit ramader.

Segons diu l'exposició de motius, i preveu l'apartat primer de l'article 1, la Llei 3/1995, de 23 de març, es dicta a l'empara del títol competencial contingut a l'article 149.1.23 de la Constitució pel fet que atribueix a l'Estat la competència exclusiva per aprovar la legislació bàsica sobre forests, aprofitaments forestals i vies ramaderes. Ara bé, cal advertir immediatament que ni tots els preceptes de la Llei tenen la consideració de normes bàsiques als efectes d'allò previst a l'esmentat article 149.1.23, ni és aquest l'únic títol competencial que empara l'articulat de la Llei que comentem. Efectivament, si examinem la disposició final primera, veurem com únicament una part dels preceptes de la Llei de vies ramaderes es consideren legislació bàsica en la matèria; d'altres es consideren d'aplicació plena a tot el territori nacional en virtut d'allò disposat als articles 149.1.6 i 149.1.8 de la Constitució, és a dir, a l'empara dels títols competencials de l'Estat sobre legislació mercantil i legislació civil. Es troben en aquesta situació els apartats 4, 5 i 6 de l'article 8, reguladors dels efectes registrals de la delimitació de les vies ramaderes i la prescripció de les accions civils sobre drets referits a terrenys inclosos en les anteriors delimitacions, i la disposició addicional segona sobre el règim aranzelari de les inscripcions de vies ramaderes en el Registre de la propietat.

Del contingut de la Llei que comentem es dedueix una finalitat clarament tuitiva del que constitueix el seu objecte de regulació: les vies ramaderes. No és casualitat, doncs, que en la seva exposició de motius les qualifiqui de «llegat històric d'interès capital, únic a Europa» i que al mateix temps reconegui que la normativa vigent no garanteix la seva preservació. De fet, sota el règim de la derogada Llei 22/1974, de 27 de juny, de vies ramaderes, i el seu Reglament de desplegament,

de 3 de novembre de 1978, aquests itineraris ramaders, perduda la seva utilitat inicial, quedaven mancats de la necessària protecció fins al punt d'admetre's certes apropiacions d'uns béns considerats com a domini públic.

La Llei 3/1995, de 23 de març, pretén acabar amb aquestes situacions en declarar les vies ramaderes com a béns de domini públic de les comunitats autònomes i, com a tals, inalienables, imprescriptibles i inembargables, i permetent la seva destinació a altres usos compatibles i complementaris amb el trànsit ramader que hauran d'estar inspirats, en tot cas, en el respecte al medi ambient, el paisatge i el patrimoni natural i cultural.

El títol preliminar (art. 1 a 4) regula l'objecte i definició, la naturalesa jurídica, les finalitats i les classes de vies ramaderes tot respectant la nomenclatura tradicional de «cañadas, cordeles y veredas», però n'accepta d'altres per raons consuetudinàries o com a conseqüència de la utilització d'altres llengües oficials diferents del castellà.

El títol primer, on es conté el nucli fonamental de la Llei, fa referència a les potestats administratives sobre les vies ramaderes, tals com les d'investigació, classificació, delimitació, atermenament o desafectació, com també la creació, l'ampliació i el restabliment d'aquestes vies, les ocupacions temporals d'aquestes i el règim dels aprofitaments sobrants (art. 5 a 15).

El títol segon regula els usos compatibles i els usos complementaris de les vies ramaderes com el passeig, el senderisme o la cavalcada (art. 16 i 17).

El títol tercer (art. 18) crea i regula l'anomenada Xarxa Nacional de Vies Ramaderes.

I, finalment, el títol quart (art. 19 a 25) preveu infraccions i estableix les sancions corresponents amb una regulació prou exhaustiva per garantir la preserva-

ció d'aquests béns de domini públic. Fa referència als supòstis de responsabilitat penal intentant preservar el principi *non bis in idem*, i atribueix a les comunitats autònomes la competència per instruir i resoldre els expedients sancionadors, com també per adoptar les mesures cautelars o provisionals per assegurar l'eficàcia de la resolució final que pugui recaure.

Així mateix, la Llei conté tres disposicions addicionals, entre les quals destaquem la tercera, referida al règim de les

vies ramaderes que travessen les reserves naturals i els parcs nacionals; una disposició transitòria, una de derogatòria i cinc de finals, en les quals s'estableix el caràcter de normativa bàsica o d'aplicació plena de determinats preceptes (primera) i es preveu com a normativa supletòria de la Llei que comentem la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Xavier Bonet i Frigola

1.2. ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT

A cura de Joan Manuel Trayter

Disposicions diverses

- Reial decret 6/1995*, de 13 de gener, pel qual es regula el règim de retribucions dels funcionaris destinats a l'estranger (BOE núm. 28, de 2 de febrer). Les normes que conté aquest Reial decret són d'aplicació al personal funcionari que es trobi destinat a les missions diplomàtiques, les representacions permanents davant organitzacions internacionals, les oficines consulars i les institucions i els serveis de l'Administració de l'Estat a l'estranger.
- Reial decret 56/1995*, de 20 de gener, pel qual es modifica el Reial decret 1435/1992, de 27 de novembre, relatiu a les disposicions d'aplicació de la Directiva del Consell 89/392/CEE, sobre màquines (BOE núm. 33, de 8 de febrer).
- Reial decret 5/1995*, de 13 de gener, pel qual es modifica la regulació de les plaques de matrícula dels vehicles especials, continguda en l'article 310 del Codi de la circulació (BOE núm. 28, de 2 de febrer).
- Reial decret llei 1/1995*, de 10 de febrer, pel qual s'arbitren mesures de caràcter urgent en matèria de proveïments hidràulics (BOE núm. 37, de 13 de febrer).
- Reial decret 108/1995*, de 27 de gener, sobre mesures per instrumentar la subvenció estatal a l'assistència jurídica gratuïta (BOE núm. 39, de 15 de febrer). En virtut d'aquesta normativa, el Ministeri de Justícia i Interior, dintre de les consignacions pressupostàries, compensarà econòmicament les actuacions corresponents a la defensa i la representació en torn d'ofici i a l'assistència lletrada al detingut, com també les despeses de la seva infraestructura i gestió. Aquesta aportació econòmica es realitzarà mitjançant subvencions del Consell General de l'Advocacia Espanyola, del Consell General dels Col·legis de Procuradors, dels col·legis d'advocats i dels col·legis de procuradors.
- Reial decret 4/1995*, de 13 de gener, pel qual es desplega la Llei 14/1994, d'1 de juny, per la qual es regulen les empreses de treball temporal (BOE núm. 27, d'1 de febrer). Aquesta normativa desplega i regula tant els aspectes de forma com els de fons que han de regir les relacions entre l'empresa de treball temporal degudament autoritzada, les empreses usuàries i els treballadors contractats per ésser cedits a aquestes darreres, com també el seguiment que d'aquesta activitat han de realitzar les administracions laborals.
- Reial decret 54/1995*, de 20 de gener, sobre protecció dels animals en el mo-

ment del seu sacrifici o matança (BOE núm. 39, de 15 de febrer). Aquesta norma, dictada amb caràcter d'exclusiva segons les competències estatals sobre comerç exterior i bases i coordinació de la sanitat, trasllada al dret nacional una directiva comunitària. Es fonamenta en el principi general que al llarg de les operacions de trasllat, conducció, estabulació, subjecció, atordiment, sacrifici i matança dels animals no se'ls provocarà agitació, dolor o patiments que siguin evitables.

Reial decret 155/1995, de 3 de febrer, pel qual se suprimeix el règim de distàncies mínimes entre establiments de venda al públic de carburants i combustibles petrolífers d'automoció (BOE núm. 42, de 18 de febrer).

Reial decret llei 3/1995, de 3 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per al finançament de les cambres oficials de comerç, indústria i navegació (BOE núm. 55, de 6 de març).

Reial decret 203/1995, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'aplicació de la Llei 5/1984, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, modificada per la Llei 9/1994, de 19 de maig (BOE núm. 52, de 2 de març).

Reial decret 273/1995, de 24 de febrer, pel qual es modifica el Reial decret 1387/1990, de 8 de novembre, pel qual es regula el subsidi per atur en favor dels treballadors eventuais inclosos al règim especial agrari de la Seguretat Social (BOE núm. 48, de 25 de febrer).

Reial decret 274/1995, de 24 de febrer, pel qual es regula el Pla d'ocupació rural per al 1995 (BOE núm. 48, de 25 de febrer).

Reial decret 327/1995, de 3 de març, pel qual es dicten normes sobre determinació del nombre de regidors i vocals a escollir per a les corporacions locals en les eleccions municipals que tindran lloc el 1995 (BOE núm. 54, de 4 de març).

Reial decret 280/1995, de 24 de febrer, pel qual es disposa la renovació dels padrons municipals d'habitants en tots els municipis espanyols amb referència a l'1 de març de 1996 (BOE núm. 51, d'1 de març).

Reial decret 109/1995, de 27 de gener, sobre medicaments veterinaris (BOE núm. 53, de 3 de març). Aquesta norma, dictada en aplicació de les competències estatals en matèria de comerç exterior i de bases de la sanitat i legislació de productes farmacèutics, regula la fabricació, l'elaboració, el control de la qualitat, la circulació, la distribució, la comercialització, la informació i publicitat, la importació, l'exportació, l'emmagatzemament, la prescripció, la dispensació, l'avaluació, l'autorització i el registre dels medicaments d'ús veterinari i de les substàncies, els excipients i els materials utilitzats per a la seva fabricació, la preparació i l'envasament.

Reial decret 156/1994, de 3 de febrer, pel qual es modifica el Reial decret 434/1990, de 30 de març, pel qual s'estableixen les condicions sanitàries aplicables al comerç intracomunitari d'animals vius de les espècies bovina i porcina (BOE núm. 50, de 28 de febrer).

Reial decret 326/1995, de 3 de març, pel qual es regula l'organisme autònom Trabajo y Prestaciones Penitenciarias (BOE núm. 61, de 13 de març). L'ob-

jectiu d'aquest organisme autònom comercial és la promoció, l'organització i el desenvolupament de l'ensenyament, la cultura, l'esport i el treball en els centres penitenciaris, com també l'assistència social dels presos, els alliberats condicionals i les seves famílies.

Reial decret 266/1995, de 25 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de l'objecció de consciència i de la prestació social substitutòria (BOE núm. 64, de 16 de març). Aquesta norma de caràcter reglamentari unifica en un sol text la regulació del reconeixement de la condició d'objector de consciència i de la prestació social substitutòria.

Ordre de 9 de març de 1995, per la qual s'actualitzen els annexos I i II de les normes per a l'aplicació de determinades directives de la CEE, relatives a l'homologació de tipus de vehicles automòbils, remolcs i semiremolcs, com també parts i peces d'aquests vehicles (BOE núm. 69, de 22 de març).

Reial decret 448/1995, de 24 de març, pel qual es modifiquen determinats articles del Reglament general de recaptació, del Reial decret pel qual es reglamentava el recurs de reposició previ a l'econòmic administratiu i del Reial decret pel qual es desenvolupen determinades directives comunitàries sobre assistència mútua en matèria de recaptació (BOE núm. 74, de 28 de març).

Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors (BOE núm. 75, de 29 de març). En aquesta refosa s'inclouen les modificacions que s'han produït en els darrers anys a l'original de 1980.

Reial decret 328/1995, de 3 de març, pel qual es crea el Consell Promotor del Turisme (BOE núm. 75, de 29 de març).

Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de procediment laboral (BOE núm. 86, d'11 d'abril).

Reial decret 364/1995, de 10 de març, pel qual s'aprova el Reglament general d'ingrés del personal al servei de l'Administració de l'Estat i de provisió de llocs de treball i promoció professional dels funcionaris civils de l'Administració general de l'Estat (BOE núm. 85, de 10 d'abril).

Reial decret 484/1995, de 7 d'abril, sobre mesures de regularització i control d'abocaments (BOE núm. 95, de 21 d'abril).

Reial decret 560/1995, de 7 d'abril, pel qual s'estableixen les talles mínimes de determinades espècies pesqueres (BOE núm. 84, de 8 d'abril).

Reial decret 735/1995, de 5 de maig, pel qual es regulen les agències de col·locació sense finalitat de lucre i els serveis integrats per a l'ocupació (BOE núm. 109, de 8 de maig). Les agències de col·locació es configuren com a entitats que col·laboren amb l'INEM en la intermediació en el mercat de treball, i hauran de complir les condicions d'actuació previstes en aquesta norma i les específiques que figuren en el conveni de col·laboració.

Reial decret 485/1995, de 7 d'abril, pel qual s'amplia el Reial decret 557/1991, de 12 d'abril, sobre creació i reconeixement d'universitats i centres universitaris (BOE núm. 101, de 28 d'abril).

Reial decret 732/1995, de 5 de maig, pel qual s'estableixen els drets i deures dels alumnes i les normes de convivència en els centres (BOE núm. 131, de 2 de juny).

Reial decret 696/1995, de 28 d'abril, d'ordenació de l'ensenyament dels alumnes amb necessitats educatives especials (BOE núm. 131, de 2 de juny).

Reial decret 617/1995, de 21 d'abril, pel qual s'estableixen els aspectes bàsics del currículum del grau superior dels ensenyaments de música i es regula la prova d'accés a aquests estudis (BOE núm. 134, de 6 de juny).

Reial decret 733/1995, de 5 de maig, sobre expedició de títols acadèmics i professionals corresponents als ensenyaments establerts per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (BOE núm. 131, de 2 de juny). Aquesta norma es fonamenta sobre el principi que els títols regulats seran expedits per l'Administració educativa que tingui competència sobre el centre docent en el qual s'hagin finalitzat els estudis corresponents.

Reial decret 800/1995, de 19 de maig, pel qual es regula l'accés a determinats sectors de la funció pública dels nacionals de la resta d'estats membres de la Unió Europea (BOE núm. 135, de 7 de juny). Aquesta norma aprova la relació de cossos, escales o llocs de treball de la funció pública estatals als quals podran accedir els nacionals de la resta d'estats membres de la Unió Europea, ordenats d'acord amb la seva adscripció als departaments ministerials respectius. Es preveu, també, l'accés a places o llocs de treball de personal laboral.

A més, estableix els criteris a seguir en les proves selectives, els requisits que han de complir els nacionals de la resta d'estats membres, la documentació a presentar, la reserva de llocs de treball per als nacionals en determinats casos i l'exigència del coneixement del castellà com a contingut necessari de les proves selectives que es realitzin.

Reial decret 737/1995, de 5 de maig, pel qual es modifica el Reial decret 766/1992, de 26 de juny, sobre entrada i permanència a Espanya de nacionals d'estats membres de les comunitats europees (BOE núm. 133, de 5 de juny).

Reial decret 828/1995, de 29 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (BOE núm. 148, de 22 de juny).

Reial decret 797/1995, de 19 de maig, pel qual s'estableixen les directrius sobre certificats de professionalitat i els continguts mínims corresponents de formació professional ocupacional (BOE núm. 138, de 10 de juny).

Reial decret llei 5/1995, de 16 de juny, de creació de determinades entitats de dret públic (BOE núm. 146, de 20 de juny). Amb aquesta norma es pretén establir una nova ordenació territorial que permeti racionalitzar la gestió de les participacions industrials de titularitat pública. Amb aquest fi es creen dues entitats de dret públic: l'Agència Industrial de l'Estat (que agrupa les participacions públiques en entitats mercantils subjectes a plans de reestructuració o reconversió industrial, com també a règims especials derivats de la seva situació particular) i la So-

cietat Estatal de Participacions Industrials (que agrupa les participacions públiques en la resta d'entitats mercantils).

Traspasos

Reial decret 57/1995, de 24 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura en matèria d'espectacles públics (BO de 16 de febrer, pàg. 5344, rectificació d'errors BO de 2 de març, pàg. 7246, Ar. 518 i 742).

Reial decret 58/1995, de 24 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura en matèria de casinos, jocs i apostes (BO de 16 de febrer, pàg. 5346, Ar. 519).

Reial decret 59/1995, de 24 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura en matèria de col·legis oficials o professionals (BO de 16 de febrer, pàg. 5349, Ar. 520).

Reial decret 60/1995, de 24 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura en matèria de fundacions (BO de 16 de febrer, pàg. 5351, Ar. 521).

Reial decret 111/1995, de 27 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Balears en matèria d'instal·lacions radioactives de segona i tercera categories (BO de 21 de febrer, pàg. 5668, Ar. 573 y 980).

Reial decret 113/1995, de 27 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de

l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Balears en matèria de transport marítim (BO de 21 de febrer, pàg. 5672, Ar. 575).

Reial decret 115/1995, de 27 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Balears en matèria de recursos, aprofitaments i obres hidràuliques (BO de 21 de febrer, pàg. 5676, rectificació d'errors BO de 25 de març, pàg. 9376, Ar. 577).

Reial decret 122/1995, de 27 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Balears en matèria d'espectacles públics (BO de 21 de febrer, pàg. 5694, Ar. 584).

Reial decret 2016/1995, de 10 de febrer, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma Valenciana en matèria de confraries de pescadors (BO d'1 de març, pàg. 6940, Ar. 707).

Reial decret 207/1995, de 10 de febrer, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma Valenciana en matèria de defensa contra el frau i qualitat agroalimentària (BO d'1 de març, pàg. 6942, Ar. 708).

Reial decret 293/1995, de 24 de febrer, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma Valenciana en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics per al funcionament de l'Administració de justícia (BO d'1 de març, pàg. 6961, Ar. 713).

Reial decret 284/1995, de 24 de febrer, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de

- Canàries en matèria de transport marítim (BO de 15 de març, pàg. 8261, Ar. 867).
- Reial decret 282/1995*, de 24 de febrer, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Canàries en matèria de defensa contra el frau i qualitat agroalimentària (BO de 18 de març, pàg. 8619, Ar. 909).
- Reial decret 366/1995*, de 10 de març, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Múrcia en matèria de fires internacionals (BO de 18 d'abril, pàg. 11320, Ar. 1193).
- Reial decret 370/1995*, de 10 de març, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Múrcia en matèria de cambres agràries (BO de 18 d'abril, pàg. 11327, Ar. 1197).
- Reial Decret 372/1995*, de 10 de març, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Múrcia en matèria de fundacions (BO de 18 d'abril, pàg. 11334, Ar. 1199).
- Reial decret 376/1995*, de 10 de març, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-La Manxa en matèria d'associacions (BO de 19 d'abril, pàg. 11442, rectificació d'errors BO de 13 de maig, pàg. 13937, Ar. 1212).
- Reial decret 377/1995*, de 10 de març, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-La Manxa en matèria de casinos, jocs i apostes (BO de 19 d'abril, pàg. 11444, Ar. 1213).
- Reial decret 379/1995*, de 10 de març, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-La Manxa en matèria de fires internacionals (BO de 19 d'abril, pàg. 11450, Ar. 1215).
- Reial decret 382/1995*, de 10 de març, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-La Manxa en matèria de gabinets tècnics Provincials de l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball (BO de 19 d'abril, pàg. 11460, Ar. 1218).
- Reial decret 562/1995*, de 7 d'abril, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Aragó, en matèria de defensa contra el frau i qualitat agroalimentària (BO de 10 de maig, pàg. 13497, Ar. 1392).
- Reial decret 564/1995*, de 7 d'abril, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Aragó en matèria de cambres agràries (BO de 10 de maig, pàg. 13504, Ar. 1394).
- Reial decret 569/1995*, de 7 d'abril, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Aragó en matèria de fundacions (BO de 10 de maig, pàg. 13528, Ar. 1399).
- Reial decret 572/1995*, de 7 d'abril, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Aragó en matèria de treball (execució de legislació laboral) (BO de 10 de maig, pàg. 13535, Ar. 1402).
- Reial decret 636/1995*, de 21 d'abril, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura en matèria de fires internacionals (BO de 17 de maig, pàg. 14167, Ar. 1463).

Reial decret 649/1995, de 21 d' abril, sobre traspàs de funcions i serveis de la Seguretat Social a la Comunitat Autònoma de Múrcia en matèries encomanades a l'Institut Nacional de Serveis Socials (BO de 26 de maig, pàg. 15414, rectificació d'errors BO de 23 de juny, pàg. 18895, Ar. 1577 i 1832).

Reial decret 830/1995, de 30 de maig, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-Lleó en matèria de fundacions (BO de 6 de juliol, pàg. 20535, rectificació d' errors BO del 22, pàg. 22629, Ar. 1968 i 2181).

Reial decret 831/1995, de 30 de maig, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-Lleó en matèria de treball (execució de legislació laboral) (BO de 6 de juliol, pàg. 20544, Ar. 1969).

Reial decret 835/1995, de 30 de maig, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Astúries en matèria d'instal·lacions radioactives de segona i tercera categories (BO de 7 de juliol, pàg. 20657, Ar. 1981).

Reial decret 840/1995, de 30 de maig, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Astúries en matèria de defensa contra el frau i qualitat agroalimentària (BO de 7 de juliol, pàg. 20669, Ar. 1986).

Reial decret 842/1995, de 30 de maig, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Astúries en matèria de fires internacionals (BO de 7 de juliol, pàg. 20679, Ar. 1988).

Reial decret 849/1995, de 30 de maig, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Astúries en matèria d'universitats (BO de 7 de juliol, pàg. 20693, Ar. 1994).

Reial decret 897/1995, de 2 de juny, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Catalunya en matèria d'execució de legislació sobre propietat intel·lectual (BO de 30 de juny, pàg. 19805, Ar. 1907).

Reial decret 901/1995, de 2 de juny, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Catalunya en matèria d'ensenyaments nàutico-esportius i subaquàtico-esportius (BO de 30 de juny, pàg. 19817, Ar. 1911).

Reial decret 902/1995, de 2 de juny, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Catalunya en matèria de carreteres (BO de 30 de juny, pàg. 19818, rectificació d'errors BO de 20 de juliol, pàg. 22372, Ar. 1912 i 2160).

Reial decret 932/1995, de 9 de juny, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Madrid en matèria de treball (execució de legislació laboral) (BO d'11 de juliol, rectificació d'errors BO de 5 d'agost i BO de 12 de setembre, Ar. 2042 i 2315).

Reial decret 933/1995, de 9 de juny, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Madrid en matèria de cooperatives, qualificació i registre administratiu de societats anònimes laborals i programes de suport al treball (BO d'11 de juliol, pàg. 21078, Ar. 2043).

Reial decret 938/1995, de 9 de juny, sobre traspàs de funcions i serveis de la Seguretat Social a la Comunitat Autònoma de Madrid en matèries encomanades a l'Institut Nacional de Serveis Socials (BO d'11 de juliol, pàg. 21097, Ar. 2048).

Reial decret 943/1995, de 9 de juny, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Madrid en matèria de cambres de la propietat urbana (BO d'11 de juliol, pàg. 21136, rectificació d'errors BO de 5 d'agost, pàg. 24257, Ar. 2052).

Acords

Resolució de 4 de gener de 1995, de formalització d'acord entre l'Institut Nacional d'Estadística i l'Institut d'Estadística de Catalunya per a la realització d'enquestes industrials de productes 1994 (BOE de 27 de gener, pàg. 2704, Ar. 252).

Resolució d'11 de gener de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Justícia i Interior i la Junta de Galícia per a la informatització de les Fiscals de Pontevedra i La Corunya (BOE de 31 de gener, pàg. 2997, Ar. 281).

Resolució de 16 de gener de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Cultura i el Principat d'Astúries per al finançament plurianual de determinades infraestructures —museus, arxius, biblioteques i sales de concerts— i activitats —lírica, llibres i biblioteca—, així com per a la participació en determinats òrgans de cooperació (BOE de 3 de febrer, pàg. 3578, Ar. 350).

Resolució de 16 de gener de 1995, de formalització d'acord entre l'INSALUD

i el Principat d'Astúries per a la gestió i l'administració, per part del primer, de l'Hospital General d'Astúries (BOE de 7 de febrer, pàg. 3907, Ar. 384).

Resolució de 23 de gener de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Justícia i Interior i la Comunitat Autònoma de Balears en matèria de joc (BOE de 21 de febrer, pàg. 5733, Ar. 587).

Resolució de 25 de gener de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Cultura i la Comunitat Autònoma de Catalunya per al finançament d'una determinada expropiació forçosa en el projecte de rehabilitació del teatre romà de Tarragona (BOE de 9 de febrer, pàg. 4423, rectificació d'errors, BOE de 17 de març, pàg. 8607, Ar. 420 i 905).

Resolució d'1 de febrer de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Cultura, el Ministeri d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient, la Comunitat Autònoma de Catalunya, l'Ajuntament, la Diputació Provincial i la Fundació «Teatre Lliure-Teatre Públic» de Barcelona per a la rehabilitació i l'equipament del Palau d'Agricultura de Barcelona com a seu d'activitats de la Fundació (BOE de 16 de febrer, pàg. 5412, Ar. 536).

Resolució de 2 de febrer de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Justícia i Interior i la Comunitat Autònoma d'Extremadura en matèria de joc (BOE de 16 de febrer, pàg. 5385, Ar. 524).

Resolució de 15 de febrer de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Justícia i Interior i la Comunitat

Autònoma de Castella-La Manxa en matèria de joc (BOE de 19 d'abril, pàg. 11515, Ar. 1225).

Resolució de 23 de febrer de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient i la Generalitat de Catalunya per a la realització de treballs sobre estabilització del delta de l'Ebre (BOE de 22 de març, pàg. 9030, Ar. 943).

Resolució de 8 de març de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Cultura i la Diputació General d'Aragó sobre conservació de catedrals (BOE de 24 de març, pàg. 9338, Ar. 975).

Resolució de 29 de març de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient i el Principat d'Astúries per a la gestió integral de la costa asturiana (BOE de 22 d'abril, pàg. 12032, Ar. 1259).

Resolució de 10 d'abril de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri de Justícia i Interior i el Principat d'Astúries en matèria penitenciària (BOE de 26 d'abril, pàg. 12339, Ar. 1301).

Resolució de 21 d'abril de 1995, de formalització d'acord entre l'Institut de la Juventut i l'Institut Català de Serveis a la Joventut sobre prestació de serveis de l'Oficina Nacional de Turisme i Intercanvi de Joves (TIVE) (BOE de 9 de maig, pàg. 13477, Ar. 1388).

Resolució d'11 de maig de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri d'Obres Públiques, Transports i Medi

Ambient, la Regió de Múrcia i l'Ajuntament de Cartagena per a la construcció d'una variant ferroviària del Barri Peral, de Cartagena (BOE de 9 de juny, pàg. 17288, Ar. 1725).

Resolució de 25 de maig, de formalització d'acord entre la Direcció General del Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària i el Principat d'Astúries en matèria de gestió cadastral (transmissions de domini) (BOE de 12 de juny, pàg. 21497, Ar. 2065).

Resolució de 30 de maig de 1995, de formalització d'acord entre l'Agència Estatal d'Administració Tributària i la Diputació Foral del Territori Històric de Guipúscoa, per a la realització d'actuacions en matèria de recaptació en via executiva d'ingressos de dret públic (BOE de 20 de juny, pàg. 18546, Ar. 1803).

Resolució de 8 de juny de 1995, de formalització d'acord entre la Generalitat de Catalunya i el Consell Superior d'Esports sobre el funcionament del Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat del Vallès (BOE de 28 de juny, pàg. 19565, Ar. 1864).

Resolució de 22 de juny de 1995, de formalització d'acord entre l'Institut de la Dona i l'Institut Andalús de la Dona sobre cooperació en programes i actuacions (BOE de 8 de juliol, pàg. 20993, Ar. 2034).

Resolució de 22 de juny de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri d'Afers Socials i el Govern de les Balears per promocionar actuacions que contribueixin a afavorir l'accés dels joves a habitatges de lloguer (BOE de 8 de juliol, pàg. 20993, Ar. 2035).

Resolució de 27 de juny de 1995, de formalització d'acord entre el Ministeri d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient, la Comunitat Autònoma de Canàries, el Cabildo insular de Tenerife i l'Ajuntament de San Cristóbal per a actuacions relatives al Patronat Provincial de l'Habitatge «Virgen de La Candelaria» (BOE de 28 de juliol, pàg. 23184, Ar. 2219).

1.3. TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

1.3.1. SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

A cura de Manuel Gerpe Landín

Sentència 101/1995, de 22 de juny. Conflicte de competència 616/1987, promogut pel Govern de Cantàbria en relació amb determinats actes del Govern del País Basc a Villaverde de Trucíos, municipi de la Comunitat Autònoma cantàbrica.

Ponent:

Álvaro Rodríguez Bereijo

El present és un conflicte de competència entre dues comunitats autònomes i consisteix en l'acusació al Govern basc de realitzar activitats d'anàlisi d'aigües, obres i control del trànsit en una part del territori de Cantàbria. D'aquestes imputacions, el Tribunal només entra a jutjar l'extralimitació competencial de l'anàlisi d'aigües, per considerar que la representació de la Comunitat cantàbrica no ha concretat en què consisteixen exactament, ni quan es van produir, les actuacions d'obres i control del trànsit.

Quant a l'anàlisi d'aigües, el Tribunal observa que ha estat acompanyat d'una comunicació del Govern basc al cap de Sanitat del municipi cantàbric afectat, en la qual l'informa del resultat de l'anàlisi i el commina a prendre «les mesures oportunes per a la seva correcció». Valorant globalment els fets, el Tribunal considera que no es tracta d'un acte merament informatiu o una simple actuació de fet, sinó d'un «acte d'afirmació de posseir una competència» en un territori que forma part de la Comunitat Autònoma de Cantàbria, motiu pel qual és aquesta la competent i no el Govern basc, d'acord amb el principi de territorialitat de les compe-

tències autonòmiques contingut a la Constitució i els estatuts d'autonomia.

El magistrat Manuel Jiménez de Parga formula en aquesta Sentència un vot particular, propugnant la inadmissió del conflicte, per haver incomplert els requisits formals necessaris per a la seva tramitació. En concret, l'esmentat magistrat entén que l'omissió de la comunicació al Govern de l'Estat del requeriment d'incompetència formulat per una comunitat autònoma envers una altra és un defecte que no resulta esmenat per la posterior participació del Govern estatal en el procés davant el Tribunal Constitucional. La majoria del Tribunal havia considerat que aquesta participació comportava el compliment material del requisit de la comunicació al Govern, mentre que Jiménez de Parga entén que encara queda el problema de la no-intervenció del Govern estatal en la fase prèvia a les al·legacions davant el Tribunal. Aquesta intervenció és considerada per Jiménez de Parga com a fonamental per a la consecució de la segona finalitat dels conflictes positius de competència: la interpretació i fixació de l'ordre competencial, més enllà de la solució del cas concret origen del conflicte —que constitueix la seva primera finalitat.

Jordi Freixes

Sentència 102/1995, de 26 juny. Resolució de catorze processos acumulats en relació amb la constitucionalitat de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i la fauna silvestres, i a tres reials decrets dictats en desplegament d'aquesta: Reial decret 1095/1989, de 8 de setembre, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca i s'estableixen normes per a la seva protecció; Reial decret 1118/1989, de 15 de setembre, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca comercialitzables, i Reial decret 439/1990, de 30 de març, pel qual es regula el Catàleg nacional d'espècies amenaçades.

Ponent:

Rafael de Mendizábal Allende

1. El Tribunal Constitucional resol amb aquesta Sentència sis recursos d'inconstitucionalitat contra l'esmentada Llei (1220/1989, 1232/1989, 1238/1989, 1239/1989, 1260/1989 i 1268/1989), promoguts, respectivament, pel Govern basc, la Junta d'Andalusia, el Govern de Canàries, la Generalitat de Catalunya, la Junta de Galícia i el Parlament de Catalunya. A aquests cal afegir cinc conflictes positius de competència (95/1990, 163/1990, 170/1990, 172/1990 i 209/1990) contra el Reial decret 1095/1989, interposats per la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó, el Govern basc, el Consell de Govern de la Diputació General d'Aragó, el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya i el Consell de Govern de les Illes Balears. També es resolen, alhora, el conflicte positiu de competència 162/1990, promogut pel Govern basc, contra el Reial decret 1118/1989; el de la mateixa naturalesa 210/1990, interposat per la Diputació Regional de Cantàbria contra ambdós reials decrets mencionats, com també el 1938/1990, iniciat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya davant el Reial decret 439/1990.

2. Ens trobem davant d'una Sentència llargament esperada, que tracta de resoldre l'enorme polèmica que va suscitar en el seu moment l'aprovació d'aquestes

normes en el quotidià quefer autonòmic en matèria d'espais naturals i protecció d'espècies de flora i fauna. La gestió de la decisió, tenint en compte els diversos fonaments, suposem que ha estat particularment llarga i difícil, a la qual cosa cal afegir el fet anecdòtic que el mateix ponent es qui presenta vot particular al resultat defensat per la majoria de magistrats. La complexitat de la matèria, la multiplicitat de preceptes la constitucionalitat dels quals es qüestiona, l'afany didàctic que es deixa entreveure i l'elevat interès autonòmic que s'hi involucra, porten el Tribunal a anar articulant el seu raonament d'una manera ordenada, servint-se d'un impressionant total de 33 epígrafs i subepígrafs que incorpora a fi d'anar separant la totalitat de les qüestions plantejades que cal tractar, constituint, tot plegat, el que fins i tot s'ha arribat a qualificar anecdòticament com a sentència-tractat de dret ambiental. Amb la intenció de resumir i comentar la totalitat de la Sentència també aquí hem optat per utilitzar el sistema de desglossament que adopta el Tribunal.

A) *L'objecte d'aquest procés*

a) *Els preceptes impugnats*

Bàsicament es qüestiona en el procés objecte d'examen la constitucionalitat dels preceptes que adjectiva com a bàsics la Llei 4/1989 (1, 4, 5, 6, del 8 al 19, del

21 al 31 i del 33 al 41,¹ a més de les disposicions addicionals primera, segona, quarta, cinquena, sisena i disposició transitòria quarta). En el mateix sentit s'impugna la disposició addicional primera del Reial decret 1095/1989, en què es qualifiquen certs articles com a constitutius de normativa bàsica estatal (1.1, 3.1, 4.2 i disposició addicional segona), als quals s'han d'unir, segons el parer d'alguna comunitat autònoma, la totalitat de l'art. 4, la disposició derogatòria i les finals. Es considera que la recusació ateny també el Reial decret 1118/1989, pel fet que la disposició addicional quarta considera bàsics els art. 1, 2.1, 2.2 i 2.4. Finalment, es qüestiona la constitucionalitat de la totalitat del Reial decret 439/1990 perquè s'hi afirma que és dictat d'acord amb l'art. 149.1.23 CE.

b) Les competències invocades

L'Estat addueix, per justificar l'adopció i la constitucionalitat de les normes qüestionades, la seva competència exclusiva quant a legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sens perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció (149.1.23 CE), a la qual afegeix la de regular les condicions bàsiques per garantir la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals (149.1.1).

D'altra banda, les comunitats autònomes que van seguir la via de l'art. 151 aleguen competència sobre desplegament legislatiu i execució de la legislació bàsica estatal en matèria ambiental. Enfront d'aquestes, la resta incorpora diverses mencions contingudes en els seus estatuts (normes addicionals de protecció i gestió o execució, habitualment). De tota ma-

nera, el Tribunal recorda que des que va començar el procés ha estat aprovada la important Llei orgànica 9/1992, en la qual es transfereix a aquestes segones comunitats autònomes «el desplegament legislatiu i l'execució en matèria de [...] normes addicionals de protecció del medi ambient». De la vocació uniformitzadora o anivelladora de competències que es troba en l'exposició de motius, conclou amb total seguretat —i aquest és un punt del tot transcendent per a la matèria que ens ocupa— que el que es transfereix i, per tant, el «desplegament legislatiu i execució» de què gaudeixen les comunitats autònomes ex art. 151, «*ofrecen análogo significado y tienen como referencia las normas básicas estatales de las cuales traen causa las autonómicas*» apuntant que les «*normas adicionales sirven para establecer una protección medioambiental más intensa [...]*». En el seu plantejament tampoc no desconeix que en l'endemig han estat reformats alguns estatuts d'autonomia, les fórmules dels quals, malgrat ser diverses, coincideixen en la substància. No obstant això, segons el nostre parer manca una línia clara i nítida que aclareixi un parell de qüestions cardinals: a) Si en l'actualitat podem considerar que s'ha produït una veritable igualació competencial entre la totalitat de comunitats autònomes pel que fa a les competències legislatives en matèria ambiental; i b) Si aquestes competències legislatives integren tant les de «desplegament legislatiu» com les d'establiment de «normes addicionals de protecció», o només aquestes darreres. Les anades i vingudes en el text redactat, i els arguments presentats en un i altre sentit amb poques línies de diferència a vegades provoquen una inseguretat notable.

Si aquesta és la referència que es realit-

1. Exceptuant-ne l'article 2, que, encara que formalment és declarat com a bàsic, no és impugnat directament per cap de les parts.

za en relació amb la distribució de competències ambientals, el Tribunal també reconeix que la complexitat de la matèria que ens ocupa, per la seva coexistència necessària amb altres títols competencials, afins i limítrofes (com els espais naturals o zones de muntanya, que certs estatuts d'autonomia qualifiquen de competència exclusiva...), inevitablement afecta intensament el repartiment competencial, atès que s'incideix transversalment en múltiples matèries i activitats subsumibles a d'altres títols competencials. La transversalitat que predica la Sentència no pot justificar, segons interpreta amb total correcció, la seva *vis expansiva*.

B) La protecció del medi ambient

a) La matèria: el medi ambient

En aquest epígraf s'esforça a discernir quina és la matèria constitucional objecte d'examen. Es tracta del «medi ambient» emmarcable en l'article 45 CE, lloc on la finalitat que persegueixen els poders públics segueix la línia de la compatibilització medi ambient/desenvolupament, o «desenvolupament sostenible», expressió acollida posteriorment des del famós informe Brundtland. Després d'una anàlisi semàntica del terme, decideix qualificar-lo com a concepte jurídic indeterminat amb caràcter pluridimensional i, per tant, interdisciplinari. En poques paraules, aquest és «*el entorno vital del hombre en un régimen de armonía, que aún lo útil y lo grato [...] es un concepto antropocéntrico y relativo [...], es siempre una concepción concreta, perteneciente al hoy operante aquí.*» Des d'aquesta base intenta ja delimitar quin és el contingut i recorre, amb fins orientatius, a la legislació vigent en el moment en què fou aprovada la Constitució de 1978 i a les fites normatives postconstitucionals, amb un afany remarcablement didàctic. L'esforç aclarir-

dor culmina en part quan, fent un pas més, introdueix sota aquest terme tres elements: els recursos naturals —flora, fauna, animals, vegetals o plantes i minerals—, el suport físic on neixen, es desenvolupen i moren —atmosfera o aire, sòl i aigua, l'espai natural—, i els elements que són història —testimonis naturals, monuments, paisatge—. A aquests cal afegir l'entramat complex de relacions que es produeixen entre tots ells, la qual cosa aporta una dinamicitat notable, de tal manera que des de l'àmbit comunitari arriba a configurar-se com a «associació d'elements les relacions mútues dels quals determinen l'àmbit i les condicions de vida, reals o ideals, de les persones i de les societats». Se'ns recorda, a més, que les concepcions d'«ecologia» i d'«ecosistema» —que no solament opera en l'àmbit rural, sinó també en l'urbà— també van en aquesta línia.

b) Dimensió funcional: protecció, conservació, millora

En matèria ambiental la protecció constitucional consisteix precisament en una tasca que tendeix a l'obtenció o consecució d'aquest triple objectiu, i es possibilita i s'insta el joc dels diversos poders públics. El Tribunal tampoc no oblidia que la competència normadora estatal en aquest sector convergeix o concorre polièdicament amb moltes altres d'autònòmiques —agricultura, ordenació del territori, forests...—, però que d'aquí no ha de derivar inevitablement la minva de competències autonòmiques exclusives i la seva invasió més enllà d'allò bàsic.

c) Legislació bàsica i normes addicionals

Aquest és, al nostre parer, un aspecte clau de la Sentència que ens ocupa. El Tribunal, adoptant part dels plantejaments que va sostenir en aquesta matèria en les sentències prèvies 64/1982 i 329/1993, recorda que pertany a l'Estat

la «legislació bàsica» en matèria ambiental, que s'ha d'incloure en normes amb rang de llei, excepcionalment en reglamentàries, però fins i tot es poden localitzar en actes purament executius. Aquesta legislació bàsica integrarà en qualsevol cas mínims protectors, intensificables o superables en el pla autonòmic, i s'ha de concebre com un enquadrament d'una política global del medi ambient que faci viable la solidaritat col·lectiva i garanteixi que en gaudeixi tothom, com també el deure correlatiu de conservació en règim d'igualtat.

No obstant això, cal remarcar un aspecte. Encara que el Tribunal ratifica de nou que el deure estatal de deixar un marge de desplegament de la legislació bàsica a la normativa autonòmica és respecte del medi ambient menor que en altres àmbits, corregeix l'ampli abast que la STC 149/1991 atorgava a la competència sobre legislació bàsica en matèria ambiental —Llei de costes—, on arriba a justificar un gran detall en la normació estatal i a sostenir que de l'art. 149.1.23 CE no es podia deduir ni explícitament ni implícitament que existia com a competència autonòmica pròpia la de desplegament de la legislació bàsica estatal, i possibilitar a aquest nivell la competència normativa d'establiment de normes addicionals de protecció.

Molt contràriament, ara insisteix que «*la competencia estatal no puede llegar a tal grado de detalle que no permita el desarrollo legislativo de las comunidades autónomas, vaciándolas de contenido [...], lo básico tiene aquí simultáneamente carácter mínimo, como patrón indispensable para la protección del medio ambiente, fuera de cuyo núcleo entran en juego las normas que lo complementan y lo desarrollan, con la ejecución, sin fisura alguna, de ese entero grupo normativo*». És remarcable, al meu parer, el fet que podem deduir un altre cop d'aquestes paraules que, malgrat que

menys que en d'altres àmbits, les comunitats autònomes tenen encara competències de desplegament normatiu, a més de les normes addicionals de protecció, juntament amb les funcions executives que no han estat discutides en cap cas. Però tampoc no podem oblidar que el Tribunal, després de la fortalesa d'aquestes paraules, sembla que dóna immediatament un pas enrere, potser penedit del seu anterior atreviment i del trencament que representa davant la jurisprudència prèvia assentada en la STC 149/1991, la qual cosa el porta a establir que «*Se trata, pues, de una estratificación de la materia por niveles, donde lo estatal ha de ser suficiente y homogéneo, pero mejorable, por así decirlo, para adaptarlo a las circunstancias de cada Comunidad autónoma*». Però resta el dubte de si aquí el «millorable» reconduïx només a les normes addicionals de protecció, o també inclou —opció que compartim des d'aquí—, el «desplegament legislatiu» autonòmic. I l'interrogant encara creix més si, retrocedint només un paràgraf, resulta que, sobre la base de la STC 170/1989, es reproduïen les paraules següents: «*lo básico, como propio de la competencia estatal en esta materia, cumple más bien una función de ordenación mediante mínimos que han de respetarse en todo caso, pero que pueden permitir que las Comunidades Autónomas con competencia en la materia establezcan niveles de protección más altos*».

D) La Llei 4/1989

a) El títol I (art. 1)

L'objecte de la Llei, determinat en l'art. 1 («l'establiment de normes de protecció, conservació, restauració i millora dels recursos naturals, i en particular les relatives als espais naturals i a la flora i a la fauna silvestres»), en relació amb el seu ajust amb el dicat dels art. 45.2, 130 i 149.¹ 23 CE, és considerat irreprotxable

pel Tribunal en termes constitucionals, perquè no vulnera el bloc de constitucionalitat ni la seva vaguetat —argument que esgrimeix la Comunitat Autònoma andalusa—, ni tampoc el fet que alguns estatuts d'autonomia —com, per exemple, el català— disposin de competència autonòmica exclusiva sobre espais naturals protegits. Tampoc no resulta viciat l'art. 2 de la Llei, on s'admet el concepte de desplegament sostenible i s'al·ludeix a totes les administracions públiques en l'àmbit de les seves competències.

b) La disposició addicional tercera

Aquest precepte també se salva en ser confrontat amb la Constitució. El fet que la Llei 4/1989 serà aplicable supletòriament a d'altres normes estatals reguladores de recursos naturals, té per al Tribunal una finalitat singularment preventiva, ja que actua com a clàusula de seguretat servint a la consecució d'una seguretat jurídica més elevada (art. 9).

c) La disposició addicional quarta

Aquesta disposició, que autoritza el Govern estatal a establir, sens perjudici de les competències autonòmiques, limitacions temporals amb relació a les activitats regulades en la Llei —a fi de possibilitar el compliment amb obligacions concretes internacionalment—, no és inconstitucional, ja que la facultat suspensiva que s'hi preveu no «*da más ni atribuye nada nuevo a la competencia estatal sobre la materia*».

E) *El planejament dels recursos naturals (títol II)*

a) La planificació ecològica (art. 4 a 8)

La planificació dels recursos naturals establerta en aquest títol de la Llei serveix al mandat constitucional d'utilització racional dels recursos naturals. S'hi introdueixen exigències d'elaboració de diver-

sos plans oportunament jerarquitats. Aquest mandat és bàsic segons el parer del Tribunal, com també ho són, encara que pateixen de cert detall, les mencions efectuades pel legislador respecte dels objectius i continguts mínims que han de respectar els plans d'ordenació dels recursos naturals (PORN), i els efectes i el procediment que cal seguir per elaborar-los. Fins i tot és viable un pla d'aquesta índole d'abast nacional, el caràcter bàsic del qual dependrà dels criteris que s'hi utilitzin. També les controvertides directrius per a l'ordenació dels recursos naturals, que la Llei configura com a graó superior de la planificació ecològica i les línies de les quals han de respectar els PORN autonòmics. Aquestes tenen caràcter de bàsiques i poden ser aprovades pel Govern de la Nació, de manera que aquesta qüestió no incideix ni en el sistema de fonts del dret ni en violenta la jerarquia, ja que l'únic que fan és, al seu parer, incorporar un valor que el Tribunal anomena ingredient mediambiental de les altres polítiques sectorials.

b) Els factors de perturbació. La disposició addicional segona i l'art. 24

La disposició addicional segona, pel fet que qualifica de bàsica l'addició d'un supòsit —el de les transformacions d'ús del sòl que impliquin eliminació de la cobertora arbustiva o arbòria sota determinades circumstàncies— a la llista d'activitats sotmeses a avaluació d'impacte ambiental continguda en l'annex I del Reial decret legislatiu 1302/1986, de transposició de la directiva comunitària corresponent, es considera constitucionalment acceptable. Aquell Reial decret legislatiu s'autoatribueix el caràcter de legislació bàsica, i aquí la norma qüestionada, seguint la mateixa línia, només estén quantitativament els supòsits previsibles, sense que es produeixi cap vici en paràmetres constitucionals pel fet que no es

mencionin les activitats que ara s'amplien en el text de la directiva comunitària.

- c) La planificació hidrològica (títol III, capítol primer, art. 9 en relació amb el 25)

El Tribunal Constitucional també titlla de vàlides les al·lusions relatives a aquesta matèria, pel fet que condicionen els plans hidrològics a unes indicacions determinades per a la seva protecció. També justifica i considera bàsica l'existència d'un Inventari nacional de zones humides a càrrec del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, amb la col·laboració autonòmica, i les mesures, indicacions i criteris que s'hi estableixen, sense que es pugui esgrimir que això vulneri les competències autonòmiques.

- F) *La protecció dels espais naturals*
(títol III, capítol segon, art. 10 a 19)

- a) Declaració i efectes (art. 10)

El Tribunal recorda que sis de les comunitats autònomes exerceixen competència exclusiva sobre espais naturals protegits, i a l'empara de les STC 69/1982 i 82/1982 es ratifica en el fet que l'Estat no s'ha reservat cap competència sobre aquests. De tota manera, malgrat el seu protagonisme més elevat, remarca que en l'àmbit autonòmic la competència de què es disposa resta emmarcada dins el marc de la legislació estatal bàsica mediambiental, que, per tant, cal respectar. Amb tot això resol, al nostre parer amb encert, que correspon a les comunitats autònomes la declaració i la gestió dels espais inclosos en el seu àmbit. No obstant això, en aquest sentit no considera que el contingut dels dos primers epígrafs de l'art. 10 de la Llei impugnada envaeixi les competències autonòmiques, on s'estableix una definició àmplia de què cal entendre per espai natural i també quins fins persegueix la seva protecció. També

se salva l'art. 109.3, en unir a la declaració d'un espai la d'utilitat pública i interès social a efectes expropiatoris, i fins i tot estableix i regula els terminis en què es podrà exercir la facultat de l'Administració competent per a l'exercici de drets de tempteig i retractació en les transmissions oneroses *inter vivos* de terrenys en el seu interior (*vid.* el plantejament específic que es realitza posteriorment en la STC 156/1995, de 26 d'octubre, comentant aquest precepte; Recurs d'inconstitucionalitat 2145/1989 contra certs preceptes de la Llei del Parlament Basc 5/1989, de 6 de juliol, de protecció i ordenació de la Reserva de la Biosfera d'Urdabai.).

- b) Classificació i règim jurídic
(art. 12 al 20)

Un altre aspecte controvertit de la Llei són els preceptes en què s'estableix una classificació quadripartida dels espais protegits (parcs, reserves naturals, monuments naturals i paisatges protegits), als quals, a més de definir-los, se'ls atorga un règim jurídic bàsic tal que introdueix limitacions directes sobre l'aprofitament i l'explotació de recursos. Tot això resta salvat pel Tribunal en aduir que la regulació bàsica competeix a l'Estat i que la pretesa homogeneïtat en aquest lloc és tan convenient en el pla pragmàtic com necessària per a l'eficàcia d'aquestes figures.

- c) La gestió (art. 21 i disposició transitòria segona)

En aquest epígraf el Tribunal reitera la doctrina precedent, assentada en les sentències 149/1991 i 329/1993, segons la qual, movent-nos com ho fem en matèria ambiental, «*sin lugar a dudas, las facultades ejecutivas o de gestión en materia de medio ambiente, en general [...] corresponden a las comunidades autónomas y no al Estado*». Posteriorment qualifica l'acte declaratiu d'espai natural com un acte

«netament executiu» i aplicador individualitzat de legalitat, i considera correcte el principi establert en la norma segons la qual cal encomanar la gestió dels espais naturals a les comunitats autònomes en què es trobin aquests espais.

D'altra banda, també afirma que el deure de reclassificar les categories d'espais precedents amb l'objectiu d'adequar-les a les que disposa la Llei —derivable de la disposició transitòria segona—, és correcte titllar-lo com a bàsic, essent del tot harmònic amb el fi de la Llei, ja que amb aquesta es pretén, en aquest punt, homogeneïtzar les diverses denominacions i aconseguir la benvolguda homologació internacional. Sens perjudici, al seu parer, que, com disposa correctament l'art. 21.2 d'aquesta Llei, les comunitats autònomes puguin addicionar noves categories d'espais protegits a les establertes per la Llei examinada, regulant, a més, les mesures de protecció corresponents.

d) Espais naturals situats en el territori de dues o més comunitats autònomes (art. 21.4)

En aquest punt el Tribunal tracta el conflictiu art. 21.4, en què l'Estat es reservava per a ell la declaració d'espais naturals protegits si estaven situats en el territori de dues o més comunitats autònomes. No obstant això, no considera correcta la solució que s'hi ofereix, i recorda la STC 329/1993, en el sentit que la supraterritorialitat no configura cap títol competencial, amb la qual cosa al·lega que aquí cal posar en marxa mecanismes de cooperació i coordinació, però «*sin alterar la competencia de la Comunidad Autónoma para declarar y gestionar dichos espacios*».

e) Espais naturals enclavats en la zona marítimoterrestre (art. 21.3)

Davant l'afirmació efectuada per aquest precepte, en el sentit que aquests

espais han de ser declarats i gestionats per l'Estat, el Tribunal adverteix que aquestes funcions pertanyen a les comunitats autònomes, ja que la titularitat estatal del domini públic no confereix competències des de la perspectiva de la protecció del medi ambient, sens perjudici, per descomptat, de les funcions estatals respecte d'aquests béns, que no es discuteixen, però que interpretades de la manera com ho fa l'article significarien «*tentación que nos conduciría al redescubrimiento del Estado centralista*». Així, doncs, el precepte és qualificat d'inconstitucional.

f) Els parcs nacionals (capítol quart, art. 22 i 23)

En aquest punt la Sentència beneeix l'opció del legislador quan, en prefigurar aquesta categoria d'espai, afirma que la seva declaració i també l'establiment de règim jurídic correspon en exclusiva a l'Estat, per interès general de la nació. No obstant això, titlla d'inconstitucionalitat parcial el primer paràgraf de l'art. 22, perquè atribueix en exclusiva la gestió dels parcs nacionals a l'Estat, i desconeix «*paladinamente la competencia de las CCAA para ejecutar lo legislado sobre protección del medio ambiente y la posición singular de alguna de ellas, con una competencia exclusiva sobre los espacios naturales protegidos*».

G) La flora i la fauna silvestre (títol IV)

a) Disposicions generals (capítol primer, art. 26 i 28)

El Tribunal considera bàsics tant els principis que tendeixen a la seva protecció —pel que fa a la conservació i a la millora— com les prohibicions directes en relació amb la flora i la fauna i els supòsits en què caldrà l'obtenció establerta per la Llei d'una autorització administrativa per superar-la. També qualifica de bàsica l'existència de futurs criteris que

han de sorgir del Consell General de la Ciència i la Tecnologia, malgrat que, per no existir encara, no pugui avançar apriorísticament si per definició o essència sempre ho seran, ja que caldria atènyer-se al seu contingut concret en cada cas. L'existència d'aquests ens i l'exercici de les seves funcions d'establiment de criteris d'àmbit nacional protectors del medi ambient i, per tant, vinculants per a les comunitats autònomes, són respectuosos, segons el seu parer, amb l'ordre constitucional.

b) La catalogació d'espècies amenaçades (capítol segon, art. 29 al 32). El Reial decret 439/1990, de 30 de març

Pel que fa a aquesta problemàtica, el Tribunal conclou declarant la constitucionalitat de la qüestionada qualificació com a bàsics tant de la creació, el contingut i els efectes dels catàlegs d'espècies amenaçades, com també de l'ordenació i la regulació del servei en les seves línies mestres, i també empara constitucionalment l'existència d'un Catàleg nacional d'espècies amenaçades que depèn del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, que s'ha de nodrir de dades estatals o de les que facilitin les comunitats autònomes. Es preveu i considera idònia l'existència de catàlegs autonòmics paral·lels, que puguin configurar altres categories específiques per a la protecció d'espècies. A la licitud constitucional d'aquests preceptes de la Llei addiciona també la del Reial decret 439/1990, de 30 de març, que es basa en aquests, obviant argumentació addicional per a una norma que, per rang, el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya considera totalment invasora de competències.

c) La protecció de les espècies en relació amb la caça i la pesca continental. Capítol tercer (art. 33 i 34)

L'existència de competències exclusives sobre aquestes matèries per part de les

comunitats autònomes no deslegitima, al parer del Tribunal, la regulació estatal efectuada en aquests articles, ja que no es regula frontalment la caça i la pesca sinó en un vessant o pla diferent, precisament el que habilita la protecció ambiental de l'art. 149.1.23 CE. Els límits, mandats i prohibicions que s'hi inclouen s'han d'entendre en aquest sentit, de manera que no poden ser objecte de crítiques.

d) Les espècies comercialitzables. El Reial decret 1118/1989, de 15 de setembre

El Tribunal també salva la constitucionalitat de la disposició addicional quarta de l'esmentat Reglament, on s'atorga el caràcter de normativa bàsica estatal a quatre dels seus preceptes, a l'aixopluc i en desplegament de l'art. 34.c de la Llei qüestionada, on s'afirma que «només podran ser objecte de comercialització, vives o mortes, les espècies que siguin determinades reglamentàriament». La seva argumentació també és concisa, i cal destacar que argumenta, per defensar-ho, que «es clara su vinculación directa con la actividad tutelar propia del medio ambiente como título competencial, pues efectivamente responde al propósito de garantizar la conservación de las especies autóctonas y la preservación de la diversidad genética».

e) Les llicències de caça i pesca (art. 35.1 i 2)

Aquí la solució és diferent. El Tribunal considera que en aquest punt el legislador estatal ha depassat les fronteres que li permet la seva competència sobre legislació bàsica ambiental, i s'ha endinsat en competències clarament autonòmiques sobre caça i pesca —fins al punt que arriba a exigir examen d'aptitud per a l'obtenció de llicències, els atorga vàlidesa circumscrita al territori autonòmic...—; aspectes que el condueixen a reputar d'inconstitucionals els dos primers paràgrafs de l'art.

35. No obstant això, no adjectiva d'inconstitucional l'exigència de llicència per a l'exercici d'aquestes activitats ni tampoc que se sol·liciti com a requisit previ per a l'obtenció d'aquesta llicència una certificació del Registre nacional d'infractors de caça i pesca.

f) El Cens nacional de caça i pesca i el Registre nacional d'infractors (art. 35.3 i 4)

Segons el parer majoritari de la Sentència, tampoc no repugna a l'esquema constitucional de distribució de competències l'existència d'aquestes dues creacions de la Llei, ja que són instruments informatius per a tothom —el primer, respecte de les poblacions, captures i evolució genètica de les espècies autoritzades, i, el segon, perquè és una suma dels registres autonòmics—, amb un interès general indubtable, sense endinsar-se en l'àmbit reservat constitucionalment a les comunitats autònomes.

g) Declaració d'espècies que poden ser objecte de caça i pesca. El Reial decret 1095/1989, de 8 de setembre

El Tribunal aborda la constitucionalitat del Reglament esmentat, que desplega l'art. 33.1 de la Llei. Segons la disposició addicional primera del Reial decret, són bàsics els preceptes següents: 1.1, 3.1 i 4.2, i la disposició addicional segona, tots ells qualificats finalment d'inconstitucionals per la Sentència que ens ocupa, i això sobre la base de la intensitat exagerada amb què l'Estat pretén fer norma sobre la matèria que tradicionalment ha estat de competència autonòmica. De la Sentència deduïm que la determinació d'espècies objecte de caça i pesca correspon a les comunitats autònomes, com també la determinació dels mitjans i mètodes prohibits per a la realització d'aquestes activitats. A més, malgrat que tingui caràcter bàsic la previsió de fases de veda durant

les èpoques de zel, reproducció i cria d'espècies, com també en relació amb el trajecte de tornada als llocs de reproducció de les migratòries, no pot ser-ho l'intent estatal de fixar reglamentàriament i uniformement les dates del principi i el final dels períodes de caça i de veda en l'àmbit de tot el territori espanyol, funció que correspon a cada una de les comunitats autònomes en el seu àmbit territorial.

H) *La cooperació i la coordinació (títol V, art. 36)*

La creació per part de la Llei qüestionada de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa, com a ens consultiu i de cooperació entre l'Estat i les comunitats autònomes en aquesta matèria, i la de certs òrgans adscrits a aquesta com ara el Comitè d'Espais Naturals Protegits i el Comitè de Flora i Fauna Silvestres, no vulnera segons el Tribunal les competències autonòmiques i gaudeix, sense problemes, del caràcter bàsic que predica per a elles la Llei. La cooperació i la coordinació que cal exercir no signifiquen, segons el seu parer, «*dirección o gestión, ni tampoco por tanto ejecución, por moverse en una dimensión formal, no material, y en un plano horizontal, ajeno a cualquier tentación de jerarquía o verticalidad* [...]». En tal aspecte, *la necesidad de hacerlas realidad tiene carácter básico, que se contagia a los mecanismos configurados al efecto*. Tant és així que ni tan sols no repugna, al seu parer, la distribució competencial al fet que la Llei remeti a l'exercici via potestat reglamentària la indicació de les funcions d'aquests ens, el control dels quals es podrà fer *a posteriori* en la via contenciosa administrativa i, eventualment, en la constitucional.

I) *Infraccions i sancions (títol VII, art. 37 al 41)*

La tipificació d'infraccions i sancions continguda en la Llei qüestionada és

constitucional i cal entendre-ho en el sentit que és bàsica i mínima. El Tribunal considera constitucionalment legítima l'ordenació que s'hi inclou, abraçant sota el seu paraigua protector la qualificació de molt greus que es dona a certes conductes, la determinació de sancions accessòries, la inclusió de multes coercitives, la fixació de terminis de prescripció, el fet que l'Administració central de l'Estat pugui imposar sancions en relació amb els parcs naturals, la possibilitat que s'hi preveu que l'actualització de sancions sigui duta a terme pel Govern mitjançant Reial decret —controlable per la jurisdicció contenciosa administrativa— ... No obstant això, preveu que en aquesta matèria pot incloure's la tipificació addicional d'altres conductes per part de les comunitats autònomes, com també la modulació, a través de circumstàncies modificatives, de la responsabilitat per part d'aquestes.

J) *Les subvencions. Disposició addicional sisena*

La subvenció per part de l'Estat a titulars de terrenys o de drets reals —per a la realització de programes de conservació, de plans de recuperació o maneig d'espècies, o de conservació i protecció d'hàbitat— i a associacions sense ànim de lucre el fi principal de les quals tingui per objecte la conservació de la naturalesa —per a l'adquisició de terrenys o l'establiment en aquests de drets reals—, si concorren certes circumstàncies que preveu aquesta disposició, tampoc no vulnera la Constitució sobre la base del vot majoritari, qüestió justificable en el fet que l'Estat gaudeix de competència sobre el medi ambient compartida amb les comunitats autònomes, «*sin que ello signifique privar a éstas de todo margen para desarrollar, en el sector subvencionado, una política propia orientada a la satisfacción de sus intereses particulares*», i aquest aspecte havia estat

prèviament argumentat per aquestes en els recursos corresponents.

3. Si és aquest l'itinerari i l'argumentació que segueix el vot majoritari, creiem, no obstant això, que resulta altament interessant i digne de destacar el vot particular que emet el ponent, fonamentalment quant als resultats que abasta, reclamats substancialment per les comunitats autònomes i compartits des d'aquí. Com afirma gràficament el magistrat Rafael de Mendizábal, en la decisió només podia incloure's l'adopció ferma d'una de les dues línies de raonament, bé la seguida des del vot majoritari, bé la que ell patrocina. Després d'insistir en un punt clau, que la distribució de l'ordre constitucional de competències exigeix per part del Tribunal «*un replanteamiento con directrices nítidas, fronteras jurídicas bien trazadas, poco mudables y un talante nada propicio al centralismo, sin peso alguno de desconfianza hacia los entes territoriales que componen España y son Estado también*», comença a soldar tota la seva argumentació utilitzant fermament el criteri semàntic, a fi de separar el que són i han de ser les «bases», en contraposició al que cal entendre quan s'utilitza des del text fonamental l'expressió «legislació bàsica». En les bases, tal com sosté la Sentència 135/1992, cal que s'incloguin, en principi, normes amb rang de llei, també les reglamentàries, i així mateix es poden col·locar sota tal concepte i concurrent circumstàncies especials, actuacions com ara els actes executius i actes administratius singulars. Però quan la Constitució utilitza el concepte «legislació bàsica», precisament en matèria ambiental, al seu parer s'està referint a una altra qüestió, semblant però diferent. Les «bases» aquí són «*componente necesario pero suficiente, y han de aparecer revestidas por un ropaje formal*», ja que ens trobem pròpiament davant una reserva de llei en llenguatge jurídic. El raonament des de l'adopció

d'aquesta premissa és impecable: l'Estat és qui ha de realitzar la formulació legal d'allò que és bàsic, i correspon a les comunitats autònomes, a part de dictar normes addicionals de protecció, el desplegament de la legislació bàsica estatal i de la seva mateixa. Des d'aquesta argumentació cauen, i per efecte dòmino, viciats d'inconstitucionalitat, els tres reials decrets esmentats i també les remissions a normes posteriors i actes per dictar en un futur des de l'Estat central. Però també, i per un motiu similar, alguns articles de la mateixa Llei, precisament aquells que esmenten posteriors directrius, criteris, mesures o l'aprovació de normes de desplegament per part del Govern (i, en aquest sentit, també s'hi ha d'incloure la disposició addicional segona).

S'addueixen també motius addicionals amb relació a la inconstitucionalitat d'alguns preceptes de la Llei. En aquest sentit, i després d'argumentar que és plausible considerar bàsic que existeixen inventaris, catàlegs o criteris, titlla d'injustificada l'exigència que siguin d'àmbit nacional i que s'elaborin des de l'Estat central. El raonament que exposa duria a titllar d'inconstitucionalitat els art. 25, 30.1 i 28.4 de la Llei i la totalitat del Reial decret 439/1990, de 30 de març, de regulació del Catàleg general d'espècies amenaçades. La coordinació necessària és i seria perfectament obtenible des d'esquemes orgànics i funcionals de caràcter horitzontal, que no reclamen inexcusablement la creació *ex novo* per via ascendent de competències en favor de l'Estat, en cap cas possibilitades des del text constitucional. D'altra banda, el magistrat també assenyala que s'enfronten anòmalament amb les competències autonòmiques sobre caça i pesca totes les disposicions de la Llei que remetent a reglaments estatals per a la determinació d'espècies que es poden caçar, pescar o comercialitzar.

Afegeix, a més, que si bé la mera existència d'òrgans de l'Administració general de l'Estat com ara la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa o del Comitè de Flora i Fauna Silvestres és innòcua sota paràmetres constitucionals, col·lisiona amb el text fonamental pel fet que hagin d'informar preceptivament les directrius per a l'ordenació dels recursos naturals —qüestió, aquesta darrera, que ja per ella mateixa el magistrat ha titllat prèviament d'inconstitucional si es duu a terme des de l'Estat central— i també pel fet que exerceixin funcions de desplegament i execució de normes internes i supranacionals en matèries que indubtablement són de competència autonòmica.

Pren un altre exemple d'inconstitucionalitat de les directrius per a l'ordenació de recursos naturals, paradigma, al seu parer, de contradicció tant amb el sistema de fonts com amb el principi de jerarquia normativa, perquè són el vèrtex de l'estructura piramidal de la planificació en relació amb els espais naturals i perquè, malgrat ser exponent d'exercici de potestat reglamentària estatal, prevalen i són límit que desitja exercir influència directa sobre qualsevol altre instrument d'ordenació territorial i física, i pretenen prevaler a més sobre la urbanística.

Finalment, sembla que hauria considerat més adequat, d'acord amb l'exigència que les funcions executives en matèria ambiental pertanyen a les comunitats autònomes, un gest de valor per part del Tribunal, que l'hauria dut a extreure de l'Estat el monopoli absolut per a la declaració de parcs nacionals i per reconèixer-ne igualment a aquestes la seva gestió ordinària en exclusiva.

4. Sembla que el magistrat Rafael de Mendizábal es va quedar sol al final. La seva empena i les solucions que obté són compartides per molts des de la perspectiva autonòmica, entre els quals ens incloem. El vot particular ja és avui l'aspec-

te més conegut d'una decisió llarga, difícil, a vegades obscura, però en la qual inevitablement ha quedat l'empremta —i segur que d'aquí vénen les contradiccions internes que conté— d'una redacció prèvia i molt diferent. L'opinió majoritària és, com estem repetint, «salvadora», però no és una solució valenta des del punt de vista autonòmic, i molt menys aclaridora. Malgrat que potser no era gaire realista abraçar grans esperances en el sentit que s'hauria d'obtenir del Tribunal una declaració d'inconstitucionalitat de tots els preceptes qüestionats pels múltiples impugnadors —i molt menys pels resultats que dona la Sentència 149/1991—, sí que s'hauria pogut optar per mantenir més protagonisme per a les comunitats autònomes en un sector, com el dels espais protegits i protecció d'espècies, on havien estat demostrant llargament el seu bon fer. Si en els anys vuitanta una jurisprudència constitucional garantia més marge d'actuació en matèria d'espais naturals —reconeixent més operativitat a certs títols competencials específics dels estatuts d'autonomia a ells dirigits— i emmarcava més nítidament l'actuació legislativa estatal en el sector ambiental, les noves interpretacions, sobretot les que arrenquen de la Sentència 149/1991 i que encara cuegen aquí, no semblen correctament assentades. El que ara és la distribució competencial en matèria ambiental i d'espais naturals, flora i fauna, entre l'Estat i les comunitats autònomes, no és una qüestió definitivament tançada, i no pas pels resultats a què arriba el vot majoritari —claríssims en la decisió—, sinó pel plantejament, que indueix a confusió. A aquestes altures, després de decenes de pàgines, encara no sabem amb seguretat si les competències legislatives de les comunitats autònomes en aquesta matèria han estat igualades amb el pas del

temps via Llei 9/1992 i reforma dels estatuts i si, si és així, se circumscriuen només a l'aprovació de «normes addicionals de protecció» o també, a més, abasten competències de «desplegament legislatiu» de la «legislació bàsica estatal». La qüestió no és innòcua, existeixen centenars de normes autonòmiques en dansa, que només després d'un argument forçat i descontextualitzat es poden adjectivar de «normes addicionals». Fins i tot així, no es pot oblidar que en els fonaments que ara comentem comença a abordar-se d'una manera netament més satisfactòria, des del pla autonòmic, el tema de l'abast de la legislació bàsica en matèria ambiental, en exigir-se que l'Estat no arribi a un detall de tal envergadura que exclogui qualsevol possibilitat de normativització autonòmica. Aquest és l'aspecte que més llueix, el que recordarem del vot majoritari, i el que desitgem veure repetit. Si en la Sentència se'n recorda, per justificar les decisions que s'hi prenen, que *«Ésta es, también, la articulación de la normativa supranacional de la Unión Europea respecto de la que corresponde a los Estados miembros por virtud del principio de subsidiariedad»*, l'argument s'hauria hagut de dur fins al final. De segur que el Tribunal sap que, a partir de les normes ambientals comunitàries adoptades en virtut dels articles 100A i 130S del Tractat de la Unió, els estats membres gaudeixen de la competència de desplegament legislatiu —vegeu la transposició que s'ha fet dels centenars de directives existents en aquesta matèria—, qüestió diferent i a la qual s'ha de sumar la possibilitat que, sota determinades circumstàncies, els estats puguin, *ex* articles 100A4 i 130T, establir «normes addicionals de protecció». Una cosa tan senzilla com això.

Isabel Pont

Sentència 112/1995, de 6 de juliol. Conflicte de competència promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya relatiu al Reial decret 157/1988, de 22 de febrer, que regula la normativa a la qual han d'ajustar-se les denominacions d'origen i denominacions d'origen qualificades de vins, i també els seus reglaments respectius.

Ponent:

Vicente Gimeno Sendra

La demanda sosté que la Comunitat Autònoma de Catalunya té competència exclusiva en matèria de denominacions d'origen en col·laboració amb l'Estat (art. 12.1.5 EAC). En canvi, l'Estat no disposa de cap títol habilitador per dictar la normativa present. En efecte, no es pot considerar tal la facultat per dictar les bases i coordinar la planificació general de l'activitat econòmica (art. 149.1.13 CE). La col·laboració esmentada en l'art. 12.1.5 EAC comporta que l'Estat disposa de la potestat de «ratificar» la normativa dictada per la Comunitat Autònoma, i és aquesta una facultat reglada i no una habilitació per legislar sobre la matèria. Finalment, es recorda que el desplegament del dret comunitari no altera les regles de distribució de competències.

L'advocat de l'Estat, d'altra banda, considera que la capacitat de ratificar en qüestió permet verificar que els reglaments aprovats per les comunitats autònomes compleixen la legislació vigent, i garanteix, d'aquesta manera, la defensa d'aquests en els àmbits nacional i internacional. Per tal de poder realitzar aquesta activitat, cal adoptar prèviament les normes generals d'acord amb les quals podrà dur-se a terme la ratificació en cada cas.

La matèria objecte de discussió, segons el Tribunal, són les denominacions d'origen. Ni la llista de l'art. 148 ni la del 149 CE no contenen cap menció en aquesta matèria, i cal aplicar la clàusula residual de l'art. 149.3 CE. Així, en l'article 12.1.5 de l'EAC es considera exclusiva la competència que recau sobre «les deno-

minacions d'origen en col·laboració amb l'Estat». Per tant, cal determinar l'abast de la clàusula de col·laboració, i la consegüent potestat estatal de «ratificació». Es recull, en aquest punt, la interpretació donada en la Sentència 11/1986: la «*competencia exclusiva en colaboración no implica una previa diferenciación de competencias parciales que el Estado haya de coordinar, sino una actuación que debe ser realizada bilateralmente en régimen de cooperación específica*», per afegir llavors «*lo que puede hacer uno de los entes colaboradores no lo debe hacer el otro, de manera que sus actuaciones no son intercambiables sino complementarias*». Davant la manca de normes expressives en el bloc de la constitucionalitat sobre com ha d'entendre's aquí la col·laboració, cal trobar la concreció en el Reial decret 479/1981, de 27 de febrer, de traspassos en la matèria. Se'n desprèn que la Generalitat té competència per adoptar, modificar i ordenar la publicació de reglaments de denominacions d'origen, tot i que hauran de remetre'ls al Ministeri d'Agricultura, per tal que aquest els «ratifiqui». Es tracta d'una competència reglada (STC 11/1986, 186/1988, 209/1989 i 211/1990) que permet un control sobre l'adequació del text al bloc de la constitucionalitat i la legalitat ordinària, i que ha d'adoptar la forma d'una decisió expressa i motivada, podent la norma autonòmica ser publicada abans de la seva ratificació. S'exclou expressament, d'aquesta manera, que l'Estat disposi d'una competència de control.

Un cop s'ha definit el marc competencial, segueix la concreta resolució del conflicte present. Així, es denota el caràcter

de norma bàsica del Decret estatal quan, en canvi, la Generalitat té, sobre la matèria, competència exclusiva en col·laboració amb l'Estat. Ja en la Sentència 11/1986 es va negar l'equiparació entre «competència compartida» i «competència exclusiva en col·laboració amb l'Estat». D'altra banda, el contingut del Decret no es correspon amb el que li correspondria en defensa dels reglaments de les denominacions d'origen, sinó que és clarament una norma de caràcter homogeneïtzador, cosa que és pròpia d'una norma bàsica. D'aquesta manera, el Decret només podrà ser aplicable en els territoris d'aquelles comunitats autònomes que no tinguin competència exclusiva, i també pel que fa

a les denominacions d'origen d'abast supraautonòmic. Finalment, tampoc no s'admet l'habilitació de l'art. 149.1.13 CE (ordenació de l'economia) perquè, lluny de tractar-se de normes de planificació general, en el present cas es regulen específicament les bases de les denominacions d'origen.

L'existència de diverses comunitats autònomes amb competència bàsica o d'execució en la matèria força a una decisió d'inaplicació territorial a Catalunya, amb excepció de la disposició addicional, sens perjudici de la seva supletòria hipotètica.

Antoni Roig Batalla

Sentència 118/1995, de 17 de juliol de 1995. Recurs d'empara contra la Resolució de la Mesa de les Corts Valencianes que inadmet a tràmit diverses esmenes presentades pel Grup Parlamentari Popular al projecte de llei de pressupostos de la Generalitat Valenciana. Vulneració del dret a exercir els càrrecs públics en condicions d'igualtat, en dur a terme un tracte discriminatori en la tramitació de les esmenes parlamentàries.

Ponent:

Carles Viver i Pi-Sunyer

El primer punt discutit és la capacitat de la Mesa de la Comissió d'Economia i Hisenda de les Corts Valencianes de dur a terme el tràmit d'admissió d'esmenes pressupostàries. Concretament, el grup parlamentari recurrent al·lega que la Mesa, un cop detectades les esmenes que podrien implicar un augment o una disminució d'ingressos, hauria hagut de remetre-les al Govern, a fi i efecte que aquest s'hi pronunciés de manera motivada. L'absència de norma expressa aplicable hauria de ser coberta, segons aquest grup, amb el que és establert, en casos similars, pel procediment legislatiu comú. El Tribunal sosté, en canvi, que, d'acord amb l'article 121.1 del Reglament parla-

mentari, en el debat de totalitat han de quedar fixades les quantitats globals dels estats dels pressupostos. D'aquesta manera, quan es presenten esmenes a l'articulat ja existeix una predeterminació de les quantitats globals del pressupost. La Mesa pot, en conseqüència, resoldre sobre l'admissió o no d'esmenes que comportin alteracions respecte de les magnituds globals ja aprovades pel Ple en el debat de totalitat, i això sense necessitat d'informe del Govern.

El segon aspecte discutit es refereix a l'article 121.1 del Reglament de l'Assemblea. D'acord amb aquest, un cop fixades les quantitats globals dels estats dels pressupostos, aquestes ja no poden ser esmenades. Els recurrents consideren que d'aquesta manera es veu afectat el dret d'esmena en matèria pressupostària. El

Tribunal no considera correcte el raonament, ja que afirma l'existència del dret de presentar les esmenes, si bé acotat al tràmit de totalitat. La restricció posterior és habilitada per la previsió reglamentària, en ús de l'autonomia de funcionament de la Cambra.

El tercer punt d'interès és el control de viabilitat de les esmenes de projecció de despeses futures (de despesa zero) per part de la Mesa. El Tribunal confirma la competència de l'òrgan parlamentari sobre la viabilitat de les esmenes d'aquest tipus. La falta d'afectació als drets fonamentals fa que s'inclogui en el seu àmbit de decisió. Ara bé, un cop es reconeix la facultat, l'art. 23.2 CE força que el criteri de la Mesa s'apliqui igual a totes les esmenes d'aquest tipus, sense que la selecció realitzada en l'admissió resulti en cap cas

arbitrària. En efecte, d'altra manera es veuria afectat el dret dels càrrecs públics a l'exercici de les seves funcions en condicions d'igualtat. En el cas present, les esmenes de despesa zero són idèntiques a alguns dels preceptes del projecte de llei de pressupostos mateix, com també a algunes esmenes que van ser admeses. Per aquesta raó, s'adverteix en l'actuació de la Mesa un tracte desigual injustificat, és a dir, discriminatori.

En conclusió, el Tribunal estima parcialment el recurs d'empara, i reconeix el dret del grup recurrent a ser tractat en condicions d'igualtat en el tràmit d'admissió de les esmenes de despesa zero. La decisió té únicament un contingut declaratiu del dret.

Antoni Roig Batalla

Sentència 124/1995, de 18 de juliol, recurs d'empara contra diverses resolucions de la Mesa del Parlament de l'Assemblea Regional de Múrcia, que no inadmet a tràmit la proposició de llei de reforma de la Llei 6/1988, de 25 d'agost, de règim local de la Regió de Múrcia. Vulneració del dret a exercir la funció parlamentària en condicions d'igualtat.

Ponent:

Vicente Gimeno Sendra

El portaveu del Grup Parlamentari Izquierda Unida en l'Assemblea Regional de Múrcia considera que una proposició de llei promoguda pel seu grup parlamentari, que no va ser admesa a tràmit, complia tots els requisits reglamentàriament exigits per a la seva presentació. Així, la no-admissió, segons el recurrent i el Ministeri Fiscal, es va fonamentar en un judici material sobre l'eventual inconstitucionalitat de certs preceptes en relació amb el bloc de la constitucionalitat. Aquesta valoració excedeix, segons aquests, la competència de la Mesa, que ha de limitar-se a la mera verificació del

compliment dels requisits formals. L'oportunitat de la iniciativa i del seu contingut ha de ser apreciada pel Ple de la Cambra.

El lletrat de la Cambra sosté que les facultats de la Mesa no poden ser merament registrals o de constatació formal, sinó que, a més, li correspon la no-admissió d'aquelles proposicions manifestament inconstitucionals.

Un cop fixat l'objecte del debat, el Tribunal inicia la interpretació de l'article 31.3 del Reglament de la Cambra, que és el que regula la competència discutida. Les facultats de qualificació i admissió previstes caracteritzen el control com «*de estricta legitimidad formal*», és a dir, la verificació que es compleixen els requisits

reglamentaris. En certes ocasions, el compliment dels requisits parlamentaris exigeix la qualificació previa del document, i això obliga a un examen material d'aquest (vegeu STC 95/1994, FJ 4 i STC 76/1994). No succeeix, però, el mateix en el cas de les proposicions de llei d'origen parlamentari, on la Mesa ha de limitar-se a verificar el compliment dels requisits reglamentàriament exigits. Les proposicions de llei que promouen els grups no són únicament una via qualificada de participació política, sinó que, sobretot, són un instrument que permet el debat en el Ple sobre l'oportunitat política de la regulació. Els ciutadans poden llavors conèixer l'opinió dels representants sobre una determinada matèria. En conseqüència, la Mesa, com a òrgan d'administració i govern intern, ha de limitar les seves facultats de qualificació i admissió a l'examen dels requisits formals que estableix el Reglament de la Cambra.

D'aquesta manera, la indeguda no-admissió a tràmit d'una proposició de llei afecta el nucli de la representació. El dret d'iniciativa forma part del *ius in officium*, i la seva vulneració infringeix, doncs, l'ar-

ticle 23.2 CE. Igualment, es veu afectat el dret dels ciutadans a veure's representats i participar indirectament en els afers públics a través del debat polític sobre la matèria i l'oportunitat de dur-ne a terme la regulació.

Un altre aspecte discutit és la menció que realitza l'article 31.3 del Reglament amb relació a l'abast de la facultat de no-admissió de la Mesa quan existeixin dubtes sobre la competència de l'Assemblea. La Mesa pot no admetre la proposició si considera que el competent és un altre òrgan constitucional, autonòmic o administratiu. Ara bé, no pot realitzar un judici de constitucionalitat sobre si la proposició de llei excedeix l'àmbit de les competències legislatives de l'Assemblea autonòmica. Aquesta valoració correspon, en tot cas, al Ple de la Cambra, i el seu control al Tribunal Constitucional si així se li demana.

En conclusió, el Tribunal estima el recurs i declara la nul·litat dels acords de la Mesa que no admetien la proposició de llei en qüestió.

Antoni Roig Batalla

Sentència 156/1995, de 26 d'octubre. Recurs d'inconstitucionalitat 2145/1989 contra determinats preceptes de la Llei del Parlament Basc 5/1989, de 6 de juliol, de protecció i ordenació de la Reserva de la Biosfera d'Urdabai.

Ponent:

Julio Diego González Campos

1. El Tribunal Constitucional resol mitjançant aquesta sentència el recurs d'inconstitucionalitat interposat per l'advocat de l'Estat, en representació del president del Govern, contra els articles 23.2*b*, 23.2*c*, 27, 28.4 i 29.1 de la Llei del Parlament Basc 5/1989, de 6 de juliol, de protecció i ordenació de la Reserva de la Biosfera d'Urdabai. Som davant

d'una norma l'objectiu de la qual és justament l'establiment d'un règim jurídic especial per a un espai natural —la vall i l'estuari de la ria d'Urdabai— la vàlua del qual, en termes de la diversitat i l'originalitat de recursos naturals que conté, conduí a fer que el 1984 fos declarat per la UNESCO, i a proposta del Govern Basc, com a «Reserva de la Biosfera».

2. Els preceptes la constitucionalitat dels quals és qüestionada per l'actora són

aspectes puntuals de la llei autonòmica que no s'ajusten mimèticament als continguts a la Llei estatal 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i la fauna silvestre —i que la seva disposició addicional cinquena considera bàsics (art. 10.3 i 39)—. Concretament:

— art. 23.2*b*, per tal com estableix un termini de *seixanta dies* naturals per a l'exercici del dret de tempteig per part de les administracions per a les transmissions oneroses de béns i de drets relatius a terrenys ubicats a l'àrea de protecció especial i els determinables pel Pla rector d'ús i gestió d'aquest espai. De manera diferent, l'article 10.3 de la Llei estatal menciona un termini més gran, el de *tres mesos*.

— art. 23.2*c*, en la seva al·lusió a un termini de *sis mesos* per a l'exercici del dret de retracte per part de les administracions sota les circumstàncies que s'hi especifiquen, enfront de la determinació d'*un any* efectuada per l'art. 10.3 de la Llei 4/1989.

— art. 27, quan, en classificar les sancions en molt greus, greus i lleus, no preveu a més les *menys greus*, sí localitzables, tanmateix, a la descripció que hi ha a l'art. 39.1 de la Llei 4/1989.

— art. 28.4, per tal com, en especificar les autoritats competents per a la imposició de sancions i de les seves quanties màximes, no prescriu qui haurà de fer aquesta funció en relació amb les sancions *menys greus*, que, com hem apuntat *supra*, no han estat previstes pel legislador autonòmic i sí per l'estatal.

— art. 29.1, ja que, en establir terminis concrets de prescripció per a les infraccions, no en preveu cap —coherentment amb la seva manca de previsió d'aquestes— per a les infraccions *menys greus*.

3. Les divergències de la norma auto-

nòmica en relació amb preceptes declarats bàsics mitjançant la llei estatal són inconstitucionals a parer del representant del Govern de l'Estat, i més si s'atén a la jurisprudència del Tribunal Constitucional, que qualifica la legislació estatal de «normes mínimes de protecció» que s'han de respectar com a tals, i que només habiliten la intervenció legislativa autonòmica quan és superadora dels nivells de protecció que s'hi fixen. Es justifica a més que la uniformitat que pretenen els articles 10.3. i 39 de la Llei 4/1989 és necessària i derivable per connexió directa dels articles 45 i 33 amb el 149.1.1 CE, per tal com correspon a l'Estat regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols pel que fa als límits que els drets dels ciutadans han de sofrir en aquesta matèria. En canvi, la representació legal del Govern basc, a més de recordar que ostenta competència autonòmica sobre desenvolupament legislatiu en matèria ambiental i de recolzar-se en jurisprudència constitucional precedent on s'ha possibilitat la variació de terminis en l'exercici dels drets de tempteig i retracte, defensa la constitucionalitat d'aquestes diferències i de l'omissió de les infraccions *menys greus* en el règim sancionador autonòmic, tot això sobre la base que són compatibles i que no desconeixen d'altra banda la protecció que possibilita la legislació estatal. Per un altre cantó, les al·legacions en pro de la constitucionalitat dels preceptes autonòmics fetes pel Parlament Basc incideixen fonamentalment en la necessitat d'adaptar el règim jurídic global que estableix la llei estatal a les particularitats de cada espai natural, i en concret a la Reserva de la Biosfera d'Urdabai, tractant de demostrar que les localitzables a la llei autonòmica no disminueixen ni notablement ni injustificadament l'efectivitat de les mesures protectores contingudes a la llei estatal.

4. El Tribunal Constitucional resol unànimement desestimar el recurs interposat, distingint en el seu fil argumental fonamentalment dues qüestions diferents. Una primera, on reflexiona sobre quina és la seva funció en relació amb la constitucionalitat de preceptes que contenen legislació bàsica estatal —que no han estat prèviament impugnats— als quals s'enfronta norma autonòmica posterior. I una altra, on dilucida pròpiament l'estat de salut dels preceptes directament qüestionats de la llei autonòmica. I això darrer sota un doble enfocament: d'una banda, tractant conjuntament l'al·lusió als drets de templeig i retracte i, de l'altra, i en bloc, la inobservança de la categoria de sancions menys greus. Es val, en el seu discurs, dels arguments següents:

5. Comença centrant la qüestió recordant que la figura que es crea per Llei bàsica és netament peculiar, una «reserva de la Biosfera», fora de la categorització general d'espais que fa la Llei 4/1989, per bé que possibilitada per aquesta basant-se en el seu article 21.2.

A partir d'aquí reconduïx la problemàtica recordant que fins i tot girant els títols competencials en aquest conflicte a l'entorn dels art. 149.1.23 CE —competència estatal de legislació bàsica sobre protecció de medi ambient— i 11.1 EAPV —competència autonòmica de desenvolupament legislatiu i execució en matèria ambiental—, el que es discuteix realment és l'adequació de certs preceptes de la norma autonòmica amb altres qualificats formalment com a bàsics pel legislador estatal. Així, doncs, si es declarés que hi ha hagut infracció autonòmica de l'ordre constitucional de distribució de competències, aquesta seria mediata o indirecta, ja que el vici ho és per enfrontament a norma que conté legislació bàsica. Des d'aquest plantejament, el Tribunal sosté també que no impedeix l'examen per la

seva part el fet que els articles 10.3 i 39 de la llei estatal no fossin impugnats en el seu dia i que genèricament, per tant, fossin reconeguts com a bàsics per la jurisprudència assentada en STC 105/1995. Ben al contrari, aquest Tribunal serà obligat a examinar el caràcter bàsic d'una norma estatal quan sigui requerit per fer-ho en un altre procés i ho exigeixi així la delimitació de l'ordre constitucional de competències. No s'eludeix, doncs, l'adjectivació feta pel legislador estatal qualificant certs articles com a bàsics, però com a intèrpret suprem que és de la Constitució i de les normes delimitadores de competències, apunta que encara pot arribar a la conclusió, en supòsits com aquest, que la legislació estatal no és respectuosa amb el bloc de constitucionalitat i que sí que ho és la legislació autonòmica. I introdueix un altre matís interessant: quan pel legislador estatal es declaren com a bàsics, com s'esdevé en aquest cas, una multiplicat de preceptes sencers, molts dels quals tenen, al seu torn, un contingut molt heterogeni, no hi ha dubte que aquest Tribunal pot, en la seva funció interpretadora, separar els aspectes que tenen efectivament caràcter bàsic d'aquells altres que no en tenen.

6. No pot deixar de mencionar-se que la Sentència tracta de resumir breument les vegades que la jurisprudència constitucional s'ha pronunciat sobre l'abast de les competències legislatives estatals i autonòmiques en relació amb la protecció mediambiental i les conclusions que en cada procés s'han anat obtenint. A aquest efecte es remunta a la STC 64/1982, que correctament —a parer meu— reconeixia la competència de les comunitats autònomes tant de «desenvolupament legislatiu» de la legislació bàsica estatal —entesa aquesta darrera com enquadrament d'una política global en matèria de medi ambient—, com d'im-

posició de «mesures addicionals de protecció». A partir d'aquí, la STC 170/89 opta, en un primer avanç vers allò que constituirà *de facto* una retallada de les competències autonòmiques, per concloure que la legislació bàsica estatal comporta una ordenació mitjançant mínims que han de respectar-se en tot cas, i que solament possibilita que les comunitats autònomes amb competència en la matèria estableixin nivells de protecció més alts, en tot cas compatibles, no contradictoris, i que no ignorin, redueixin o limitin la protecció establerta a la legislació bàsica de l'Estat. La culminació en l'extensió de l'abast d'allò que allotja en el seu si l'expressió «legislació bàsica» estatal es produeix ja amb la STC 149/1991, on s'afirma que en aquesta matèria el deure estatal de deixar un marge de desenvolupament legislatiu autonòmic és menor que en d'altres, cabent-hi i essent constitucionals fins i tot normes tan detallistes que no arribin a possibilitar-lo. Per últim, es produeix un cert retrocés en l'amplitud postulada prèviament via STC 102/1995, comentada per nosaltres en aquest mateix número, on s'afirma que l'Estat, en establir la legislació bàsica, «no pot arribar [...] a un tal grau de detall que no permeti cap desenvolupament legislatiu de les comunitats autònomes amb competència en matèria de medi ambient, buidant-les així de contingut». Es tracta, doncs, d'una estratificació de la matèria per nivells, on l'estatal ha de ser suficient i homogeni, però millorable, per dir-ho així, per tal d'adaptar-lo a les circumstàncies de cada comunitat autònoma.

7. Basant-se en la jurisprudència constitucional resumida prèviament, la sentència examina els problemes particulars suscitats en el recurs que se li presenta. En relació amb la diferència de terminis per a l'exercici dels drets de tempteig i retracte, el

Tribunal recorda que per a l'actora s'està violentant no solament l'art. 149.1.23 CE, sinó també el fet que la uniformitat en la regulació de la propietat privada està en joc, i que tot això es lliga amb la competència estatal localitzable *ex* article 149.1.1 CE. Però el Tribunal, basant-se en la STC 37/1987, sosté altra vegada que l'art. 149.1.1 CE no habilita directament per perseguir la identitat de les situacions jurídiques de tots els ciutadans en qualsevol zona del territori nacional ni tampoc no pot per aquesta via provocar l'anul·lació de competències legislatives de les comunitats autònomes. La igualtat es pot garantir idòniament a partir de l'exercici de la competència estatal regulant un mínim comú denominador. Aquesta argumentació el porta a afirmar que la llei basca, basant-se en l'art. 149.1.1 CE, no vulnera l'ordre constitucional de competències. Pel que fa a la possible violació de l'article 149.1.23, per conculcar-se els terminis establerts a la legislació estatal bàsica, el Tribunal es posiciona afirmant que a la llei estatal allò bàsic és l'establiment d'un dret de tempteig i retracte a favor de l'Administració. Són vàlides les opcions per un canvi en la durada de l'exercici d'aquests drets preses per la comunitat autònoma, sempre que s'instauri un nivell de protecció suficient que no redueixi l'eficàcia de la mesura en relació amb l'espai natural al qual s'aplica. El camí és obert, amb aquest plantejament, per declarar la constitucionalitat dels preceptes autonòmics. Estem davant de terminis prou amplis per poder exercitar aquests drets, i la seva divergència en el temps es pot emparar, tal com argüïa el representant basc, en les peculiaritats concretes que concorren en la zona protegida, on s'ubiquen nombrosos nuclis urbans de població i on es genera quotidianament un important desenvolupament industrial i turístic.

Quant al segon dels aspectes qüestionats, el Tribunal recorda altra vegada que la potestat sancionadora no constitueix títol competencial autònom. La manca de menció de la llei autonòmica a les sancions menys greus, sí continguda, en canvi, a l'article 39.1 de la Llei 4/1989, precepte declarat bàsic, no és, a parer seu, rellevant. A judici seu no es pot titllar d'inconstitucional, com pretén tanmateix la representació de l'Estat, perquè som davant una modulació del règim contingut a la norma estatal, qüestió que no afecta les condicions bàsiques d'igualtat dels ciutadans en l'exercici dels seus drets, i, a més, no introdueix divergències desproporcionades pel que fa al règim aplicable en altres parts del territori. Si aquest és l'argument que salva la diferència en relació amb l'art. 149.1.1 CE, també es descarta que s'hagi produït violació de l'article 149.1.23 CE per aquesta via.

L'esmentat article de la norma fonamental tampoc no és títol habilitant que permeti a l'Estat establir una escala de graduació que garanteixi el principi de proporcionalitat de les sancions, ja que la garantia de proporcionalitat és un aspecte que es deriva d'altres preceptes constitucionals.

Tampoc no es pot sostenir, a parer seu, que la legislació bàsica en matèria ambiental compleixi en aquest cas una funció d'uniformitat relativa. La finalitat protectora que en matèria d'espais, flora i fauna es persegueix amb el règim sancionador, s'aconsegueix amb la fixació de tipus d'il·lícits, amb la gravetat assignada a algun d'ells, amb la fixació de les quanties mínimes de sancions, però no amb el simple establiment d'una graduació que solament correspon al legislador autonòmic omplir de sentit.

Isabel Pont

Sentència 163/1995, de 8 de novembre. Qüestió d'inconstitucionalitat 2346/1993, en relació amb uns determinats preceptes de la Llei de la Comunitat Autònoma d'Andalusia 2/1989, de 18 de juliol, d'espais naturals protegits.

Ponent:

Pedro Cruz Villalón

1. Amb aquesta decisió el Tribunal Constitucional acaba el seu itinerari de 1995 pel que fa a la matèria d'espais naturals protegits. Aquí la qüestió d'inconstitucionalitat ha estat promoguda per la Secció Primera de la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia a Granada, que planteja la suposada inconstitucionalitat dels articles 5, 6, 7 i la disposició addicional primera de l'esmentada llei autonòmica enfront de l'article 149.1.23 CE, en relació amb els articles 6 i 15 de la Llei estatal 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna

silvestres. El veredictes que s'ha de dictar en el recurs contenciós administratiu depèn directament de la validesa dels esmentats preceptes de la Llei andalusa, en constituir precisament el seu objecte la impugnació d'un parell de decrets autonòmics dictats el 1990 en desenvolupament d'aquells articles.

2. La problemàtica subjacent en aquest procediment és resumible fàcilment: la Llei estatal 4/1989, dictada a l'empara de la competència estatal sobre legislació bàsica mediambiental que estableix l'article 149.1.23 CE, designa com a preceptes bàsics, entre d'altres, els continguts en els seus articles 6 i 15.2, designació que ha estat beneïda pel Tribunal en la recent

STC 102/1995 —que comentem en aquest mateix número—. En tots dos es prescriu la necessitat que per a tota declaració de parcs i reserves s'elabori i s'aprovi prèviament un Pla d'ordenació dels recursos naturals de la zona en qüestió (d'ara endavant, PORN), en el procediment de gestació del qual s'inclouran necessàriament tràmits d'audiència als interessats, informació pública i diversos altres de participació social. Solament es pot fer excepcionalment la declaració d'aquests espais sense el PORN preceptiu si hi concorren raons justificatives que es facin constar expressament a la norma. Sota aquestes circumstàncies la Llei 4/1989 exigeix, tanmateix, que també s'elabori el PORN respectiu, per bé que aquesta és una tasca que es pot fer en el termini d'un any a comptar des de la declaració corresponent.

La Llei autonòmica objecte d'examen opta per declarar un total de 79 espais (32 reserves naturals, 30 paratges naturals i 17 parcs naturals) sense elaboració prèvia del PORN, adduint en la seva declaració addicional primera que hi concorren les circumstàncies exceptuants de la Llei 4/1989 per raó de *la urgència en l'adaptació de mesures tendents a la protecció dels espais naturals d'Andalusia*. Segons el parer de l'òrgan judicial promotor i del fiscal general de l'Estat, l'alt nombre de declaracions fetes sense el PORN preceptiu permet estimar que les bases estatals han estat ignorades (i, per tant, l'article 149.1.23 CE) i, coetàniament, també el dret constitucional a la participació social. A més, addueixen que l'excepcionalitat de tota declaració d'espais sense el PORN preceptiu exigeix una motivació detallada per a cadascun dels espais, aspecte que no es compleix amb la continguda concisament a la llei andalusa.

3. Però fins i tot centrada la qüestió clarament així, són dues les qüestions a

decidir pel Tribunal un cop ha concretat que el veredictes pendent davant de l'òrgan promotor de la qüestió d'inconstitucionalitat depèn únicament —i s'hi ha de circumscriure— de la validesa de dos dels articles de la llei autonòmica —art. 7 i disposició addicional primera—. Una d'inicial i prèvia on haurà de resoldre, a petició de l'òrgan judicial promotor, si la compatibilitat entre llei bàsica estatal i llei autonòmica pot ser dilucidada directament per aquest, basant-se en el joc del principi de prevalença derivable de l'article 149.3 CE segon incís, o bé si, al contrari, aquesta és una qüestió que s'ha de dilucidar inexcusablement pel Tribunal Constitucional, tal com ho argüeix el Consell de Govern andalús. Posteriorment, segons el que s'hi hagi resolt, s'haurà de contrastar l'estat de salut de la disposició addicional primera de la Llei andalusa enfront dels articles 6 i 15.2 de la Llei estatal 4/1989.

En el primer dels aspectes, el Tribunal Constitucional afirma de manera indubtable que és a ell a qui correspon el control constitucional de les normes legals autonòmiques, interpretació a la qual condueixen els articles 163 i 153a CE i fins i tot l'article 45.1 de l'Estatut d'Autonomia d'Andalusia, preceptes, tots plegats, que no poden ser excepcions a favor d'un enteniment descontextualitzat de l'article 149.3 CE segon incís *in fine*. El Tribunal sosté així que en el control de constitucionalitat de l'article 153a CE s'han d'incloure també supòsits com aquest, on s'enfronta una llei autonòmica amb una llei estatal dictada en exercici de competència sobre legislació bàsica, de l'examen del qual es podria per tant derivar una inconstitucionalitat «mediata o indirecta» de la primera.

Refermada, doncs, la seva competència, passa a respondre el segon dels interrogants plantejats. A aquest efecte, resumeix en primer lloc quins són els requi-

sits que s'han de superar segons la Llei 4/1989 quan es desitja declarar un espai protegit sense el PORN preceptiu previ: que hi hagi raons justificatives i que es facin constar a la norma declarativa. L'encaix correcte, sota aquests paràmetres, de la norma autonòmica amb les exigències de la legislació bàsica estatal dependrà, a partir d'aquí, de si el Tribunal considera suficients les concises i minimalistes al·lusions de la llei andalusa quan opta per separar-se del règim general per a la declaració immediata de 79 espais, o de si reclama del legislador autonòmic un esforç motivador major. El Tribunal decideix, finalment, donar per bones les raons en què el legislador autonòmic fonamenta la seva actuació, perquè no s'ha qüestionat en cap de les al·legacions presentades que «la urgència pugui servir com a vàlida raó objectiva justificadora de l'excepció». També considera superada l'exigència de la constància en norma declarativa, basant-se en el fet que precisament la disposició addicional primera de la llei té per únic motiu aquella explicitació. No s'atura ni un moment a reclamar un detall més gran, que, a parer seu, suposaria addicionar nous condicionants als que es desprenen lògicament de la llei estatal, i adopta per a ell mateix l'argumentació continguda prèviament en les al·legacions del Parlament d'Andalusia. El veredict, doncs, resulta clar i virtualment automàtic: es desestima la qüestió d'inconstitucionalitat. De segur que ha pesat d'alguna manera en aquesta decisió el fet que en la seva exposició de motius la norma autonòmica puntualitzi que, amb la seva aprovació, persegueix adequar-se amb rapidesa a les exigències derivables de la normativa comunitària en aquesta matèria, i també, tot i que no es mencioni expressament en el veredict, el fet que a aquestes altures, i des del 1994, ja han estat aprovats la majoria de PORN i plans

rectors d'ús i gestió dels espais declarats prèviament com a tals per la llei autonòmica objecte d'examen.

4. La decisió majoritària no convenç els magistrats José Vicente Gimeno Sendra i José Gabaldón López, que efectuen sengles vots particulars. El primer d'ells, recolzant-se en la més usual semàntica del terme *excepcional* (que forma excepció de la regla comuna, que s'aparta d'allò contrari o que s'esdevé rarament), postula que en el cas d'acte resolutori s'ha convertit l'excepció en regla, i que les raons adduïdes pel legislador andalús no justifiquen prou la sostracció que s'hi fa del règim bàsic de l'article 15 de la Llei 4/1989, afermat recentment a la STC 102/1995. El magistrat José Gabaldón López considera també que els articles qüestionats de la llei andalusa havien de ser declarats inconstitucionals per no ajustar-se a la normativa bàsica i vulnerar alhora l'art. 149.1.23 CE, insistint d'altra banda en la parquedat de motius adduïts per la llei autonòmica per acollir-se a l'esmentada excepció i, per tant, per posposar i desvirtuar la posada en marxa dels tràmits garantistes de participació social previstos per la norma estatal per a tota elaboració prèvia d'un PORN, qüestió, aquesta darrera, que el vot majoritari no desitja ignorar completament, però que el mena a concloure que en la llei autonòmica no es vulneren els mandats de participació, sinó que únicament es remeten, en la seva operativitat, a un moment posterior. Però aquest vot particular addiciona un argument més, que engruixeix el ja difícil plantejament amb què la jurisprudència constitucional aborda avui la distribució competencial en matèria ambiental i d'espais naturals entre Estat i comunitats autònomes. Per al magistrat, qualsevol declaració d'espais naturals ni és norma de desenvolupament de les de caràcter bàsic, ni tampoc no és «norma

addicional de protecció» «com les que en la matèria poden dictar les comunitats autònomes». Estem, a parer seu, davant d'un pur acte d'execució que s'ha d'ajustar a la llei, idea que ja avançava la prèvia STC 102/1995, i que s'ha de plasmar en un acte singular o, a tot estirar, reglamentari, però que en tot cas ha de contenir la deguda justificació excepcionant del règim general. Mentre això es fa per llei, sostraint a més als interessats la seva possibilitat de participació prèvia, «aquesta no s'ajusta a la norma constitucional».

Malgrat com és d'interessant aquest últim aspecte del plantejament del magistrat, no podem desconèixer la realitat que en l'àmbit autonòmic és totalment habitual que la declaració de determinats espais protegits es faci mitjançant llei, i hi hem d'afegir que el contingut d'aquestes normes sol ser tan reglamentista que qüestiona el fet que el legislador respectiu tingui *in mente* que estava fent solament un «pur acte d'execució».

Isabel Pont

Sentència 169/1995, de 20 de novembre. Recurs d'empara contra la Resolució de la Presidència del Parlament de Galícia que confirma la decisió del president de la Comissió de Modificació del Reglament de suspendre el diputat recurrent de l'exercici dels seus drets parlamentaris per un termini d'un mes. Vulneració del principi de legalitat (art. 25.1, i en conseqüència de l'art. 23 CE), ja que la sanció parlamentària no té cobertura legal reglamentària.

Ponent:

Julio Diego González Campos

El president de la Comissió va sancionar el recurrent d'acord amb l'art. 108 del Reglament de la Cambra autonòmica, que estableix el següent: *«cualquier persona que en el recinto parlamentario, en Sesión o fuera de ella, promoviese desorden grave con su conducta, de obra o de palabra, será inmediatamente expulsada. Si se tratase de un Diputado, el Presidente le suspenderá, además, en el acto, de sus derechos parlamentarios por plazo de hasta un mes, sin perjuicio de que la Cámara, a propuesta de la Mesa y de acuerdo con lo previsto en el art. 103, pueda ampliar o agravar la sanción»*. El demandant considera que aquest precepte no era d'aplicació al cas per dues raons. Primer, perquè el president de la Comissió no és el subjecte legitimat pel precepte, i la coincidència en la mateixa persona que es dona en aquest cas és irrellevant. En segon lloc, existeix una previsió regla-

mentària específica que s'ajusta més al supòsit de fet. En efecte, en l'art. 106 d'aquest Reglament trobem: *«1. Al Diputado u orador que hubiere sido llamado al orden tres veces en una misma Sesión, advertido una segunda vez de las consecuencias de una tercera llamada, le será retirada, en su caso, la palabra y el Presidente, sin debate, le podrá imponer la sanción de no asistir al resto de la Sesión; 2. Si el Diputado sancionado no atendiere el requerimiento de abandonar el Salón de Sesiones, el Presidente adoptará las medidas que considere pertinentes para hacer efectiva la expulsión. En este caso, la Presidencia, sin perjuicio de lo establecido en el art. 103, podrá imponerle, además, la prohibición de asistir a la siguiente Sesión»*. L'art. 103 estableix que: *«1. La suspensión temporal en la condición de Diputado podrá acordarse por el Pleno de la cámara, por razón de la disciplina parlamentaria, en los siguientes supuestos [...] 3. Cuando el Diputado, tras haber sido expulsado del Salón de Sesiones, se negare a abandonarlo»*.

Segons el Tribunal, el marc reglamentari recollit permet concloure que la suspensió temporal, com la que ha tingut lloc en aquest cas, només pot acordar-la el Ple (art. 103), o excepcionalment el president de la Cambra en el supòsit de l'art. 108 (desordre greu). Al president de la Comissió, només li correspon la competència sancionadora de l'art. 106, és a dir, impedir-li assistir a la resta de la sessió, i en cas de negar-se, ús de la força i prohibició d'assistir a la propera sessió, sens perjudici que el Ple de la Cambra acordi la suspensió (art. 103). La ratificació posterior pel president de la Cambra incompleix el fet que la sanció només es pot imposar en el mateix instant en el qual es produeixen els desordres (art. 108). En conclusió, l'art. 108 s'ha aplicat a fets pels quals no ha estat previst i, d'aquesta manera, s'ha infringit l'art. 25.1 CE, i indirectament el dret fonamental reconegut en l'art. 23.2 CE.

Un últim punt d'interès són els efectes de la decisió estimatòria. El demandant pretén l'anul·lació de totes les reunions que van tenir lloc durant el període en què va estar suspès de l'exercici de les seves funcions. El Tribunal considera, en canvi, que amb la suspensió no es va impedir la defensa de les esmenes presentades pel recurrent, que ell mateix va poder dur a terme en el Ple, un cop finalitzada la suspensió. D'aquesta manera, no es va veure alterada la composició de la Cambra, ni es va impedir sense possibilitat de reparació la participació del recurrent en el procés de formació de la voluntat de la Cambra. En conseqüència, es reconeix el dret a no ser sancionat per accions que no constitueixen infracció en l'art. 108, i s'anul·len tant la decisió del president de la Comissió com la Resolució del president del Parlament.

Antoni Roig Batalla

1.3.2. PROCESSOS DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

A cura de Xavier Bonet i Frigola

Gener de 1995

Qüestió d'inconstitucionalitat 3828/1994, plantejada per la Sala Tercera del Tribunal Suprem, en relació amb les lleis del Parlament de les Illes Balears 1/1984, de 14 de març, d'ordenació i protecció de les àrees naturals d'interès especial i 8/1985, de 17 de juliol, de declaració de «Sa Punta de N'Amer» com a àrea natural d'especial interès, per poder vulnerar els articles 149.1.23, 148.1.9, 149.3 i 33.3 de la Constitució i l'article 11.5 de l'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears, i, a més, la Llei 8/1985, de 17 de juliol, l'article 24.1 de la Constitució (BOE de 2 de gener de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 4089/1994, plantejada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, en relació amb els articles 2 i següents i concordants, que configuren l'Import general indirecte canari, i 69 i següents i concordants, que configuren l'arbitri sobre producció i importació a les illes Canàries, de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificacions dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de Canàries, per poder vulnerar la disposició addicional tercera de la Constitució, en relació amb l'article 45.1 de l'Estatut d'Autonomia de Canàries, i amb la disposició addicional de la

LOFCA; i amb l'article 90 de la mateixa Llei 20/1991, per poder vulnerar els articles 9.3 de la CE; 61 de l'EAC i 19 i 20 de la LOFCA (BOE de 18 de gener de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 4091/1994, plantejada per la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació amb l'article 38.2 de la Llei 5/1990, de 29 de juny, de mesures pressupostàries, financeres i tributàries, i amb l'apartat A) del núm. 2 de l'article 3.4 del Reial decret llei 16/1977, de 27 de febrer, segons la redacció donada per l'esmentada Llei 5/1990, en tant que estableixen un gravamen complementari de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar, per poder ser contraris als articles 9.3, 14, 31.1 i 38 de la Constitució (BOE de 18 de gener de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 4195/1994, plantejada per la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació a l'article 61.2 de la Llei general tributària, per poder vulnerar els articles 24 i 25 de la Constitució (BOE de 25 de gener de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 6/1995, plantejada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior

de Justícia del País Basc, en relació amb l'article 19.2 B) de la Llei 44/1978, de 8 de setembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, per poder vulnerar els articles 14 i 31 de la Constitució (BOE de 25 de gener de 1995).

Febrer

Qüestió d'inconstitucionalitat 243/1995, plantejada per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació amb l'article 92.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, per poder infringir l'article 103.2 de la Constitució (BOE de 10 de febrer de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 4197/1994, plantejada pel Jutjat de Primera Instància núm. 16 de Barcelona, en relació amb l'article 12.1 de la Llei del Parlament de Catalunya 7/1992, de 27 d'abril, de regulació de la filiació, per poder contradir els articles 14, 24.1 i 24.2 de la Constitució (BOE d'11 de febrer de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 249/1995, plantejada per la Sala Contenciosa Administrativa, amb seu a Les Palmes de Gran Canària, del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, en relació amb l'article 9 i la disposició transitòria de la Llei 18/1985, d'1 de juliol, que modifica la Llei 28/1966, de règim financer dels ports, i de l'article 26 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, de taxes i preus públics, per possible vulneració dels articles 31.1 i 133 de la Constitució (BOE de 28 de febrer de 1995).

Recurs d'inconstitucionalitat 431/1995, plantejat per més de 50 diputats contra els articles 8.3 i 5, 10.4, 16 i 25 de la Llei orgànica 16/1994, de 8 de novembre, que modifiquen, respectivament, els articles 231.4, 272.4, disposició addicional primera apartat 2, 455 i 189.1 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial (BOE de 28 de febrer de 1995).

Març

Recurs d'inconstitucionalitat 455/1995, plantejat pel president del Govern, contra l'article 62.3 de la Llei de la Comunitat Autònoma d'Aragó 10/1994, de 31 d'octubre; que modifica la Llei de caça 12/1992, de 10 de desembre (BOE d'11 de març de 1995).

Conflicte positiu de competència 508/1995, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya davant el Govern de l'Estat, en relació amb l'article 33.3 del Reglament general de carreteres, aprovat pel Reial decret 1812/1994, de 2 de setembre (BOE de 15 de març de 1995).

Abril

Recurs d'inconstitucionalitat 1160/1995, plantejat pel president del Govern contra la disposició addicional 20 de la Llei del Parlament de Canàries 14/1994, de 27 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma per al 1995 (BOE d'11 d'abril de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 1027/1995, plantejada per la Secció Segona de la Sala Contenciosa Administrativa del

Tribunal Superior de Justicia de Galicia, en relació amb els articles 6, 12 i 13 de la Llei 3/1993, de 22 de març, bàsica de les cambres oficials de comerç, indústria i navegació, per si, en tant que aquests preceptes impliquen l'adscripció forçosa a les esmentades cambres, vulneren el dret d'associació de l'article 22.1 de la Constitució, en la seva vessant negativa (BOE de 12 d'abril de 1995).

Maig

Conflicte positiu de competència 1992/1995, plantejat pel Govern de l'Estat en relació amb els articles 4.1 *a, b, c, d, e, f* i *g*; 18.5; 24.2; 60.1; 137; 138; 139; 140; 142; 145; 147; 148; 151; 152; 153; 154; 156; 254.2 *e* i *g*; 255.1 *c, e i h*, i 2 *e i f* de l'annex I, i els articles 45.1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 i 9; 46.2, i 73 *a i c* de l'annex II del Decret del Govern de la Junta d'Andalusia 418/1994, de 25 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals i el Pla rector d'ús i gestió del Parc Natural del Cabo de Gata-Níjar (BOE de 17 de maig de 1995).

Recurs d'inconstitucionalitat 1313/1995, plantejat pel president del Govern contra la Llei de la Comunitat de Madrid 14/1995, de 28 de desembre, per la qual es regulen els serveis de prevenció d'incendis i salvaments de la Comunitat de Madrid, concretament contra l'article 15.1 *a*, a l'incís final «*la categoría de oficial se clasifica en el grupo A o B*» i 15.2, a l'incís final «*o en posesión de los estudios que, impartidos por la Academia Regional de Estudios de Seguridad pueden constituir elemento habitable para acceso a aquellas*», i contra la disposició addicional quarta (BOE de 17 de maig de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 1002/1995, plantejada per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justicia d'Aragó, en relació amb la disposició addicional 12 de la Llei de les Corts d'Aragó 6/1992, de 4 de maig, de pressupostos de la Comunitat Autònoma per al 1992, per presumpta vulneració dels articles 14, 23.2 i 103 de la Constitució (BOE de 19 de maig de 1995).

Recurs d'inconstitucionalitat 1026/1995, plantejat per la Junta de Galicia contra la disposició addicional segona de la Llei 41/1995, de 30 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1995, i contra aquells altres preceptes que escau per connexió o relació causal (BOE de 19 de maig de 1995).

Recurs d'inconstitucionalitat 1135/1995, plantejat pel Consell de Govern de la Rioja contra la disposició addicional vuitena de la Llei 42/1994, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social (BOE de 19 de maig de 1995).

Juny

Conflicte positiu de competència 1572/1995, plantejat pel Consell de Govern de les Illes Balears davant el Govern de l'Estat, en relació amb els articles 1 al 6, la disposició addicional segona *i*, per connexió, la disposició addicional primera i la disposició transitòria única del Reial decret 2308/1994, de 2 de desembre, pel qual s'estableix el règim i la destinació del patrimoni personal de les cambres oficials de la propietat urbana i el seu Consell Superior (BOE d'1 de juny de 1995).

Qüestió d'inconstitucionalitat 1410/1995, plantejada per la Secció Primera de la

Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Aragó, en relació amb l'article 57.2 *fd* de la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa de 27 de desembre de 1956, i, si escau, amb l'article 110.3 i la disposició addicional 11 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, per poder vulnerar l'article 24.1 de la Constitució (BOE de 29 de juny de 1995).

Conflicte positiu de competència 1798/1995, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya davant el Govern de l'Estat, en relació amb la disposició final primera del Reial de-

cret 2487/1994, de 23 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut regulador de les activitats de distribució a l'engròs i de distribució al detall mitjançant subministraments directes a instal·lacions fixes de carburants i combustibles petrolers (BOE de 30 de juny de 1995).

Conflicte positiu de competència 1903/1995, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya davant el Govern de l'Estat, en relació amb els articles 52.3; 54.5. *b*; 55; 56; 58; 60; 65.1.3; 81.1 *c* i 2, i 86.2 del Reglament de seguretat privada, aprovat pel Reial decret 2364/1994, de 9 de desembre (BOE de 30 de juny de 1995).